

RIKSDAGENS SVAR 229/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om utkomstskydd för arbetslösa och om ändring av lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om utkomstskydd för arbetslösa och om ändring av lagar som har samband med den (RP 115/2002 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 43/2002 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder för att förbättra utkomstskyddet för företagare.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder möjligheterna att utvidga rätten till tilläggsdagar och förhöjd förtjänstdel inom utkomstskyddet för arbetslösa för

att också företagare, personer med grunddagpenning och personer med arbetsmarknadsstöd skall få dessa förmåner.

3. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder möjligheterna att slopa behovsprövningen vid arbetsmarknadsstöd när det gäller makens inkomster.
4. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att förtydliga kriterierna för erhållande av utkomstskydd för arbetslösa och studiestöd för att ingen skall gå miste om förmåner.
5. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder för att arbetskraftsmyndigheterna skall få anvisningar som förhindrar att de fråntar arbetslösa arbetssökande förmånen för den tid som kommunen behöver för att ordna med barnomsorg.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

I AVDELNINGEN

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

En i Finland bosatt arbetslös arbetssökandes ekonomiska möjligheter att söka arbete och förbättra sina förutsättningar att komma in på eller återvända till arbetsmarknaden tryggas genom att de ekonomiska förluster som arbetslösheten orsakar ersätts i enlighet med denna lag.

2 §

Förmåner

En arbetslös arbetssökandes grundläggande försörjning vid arbetslöshet tryggas genom arbetslöshetsdagpenning och arbetsmarknadsstöd.

Arbetsmarknadsstöd betalas till en arbetssökande som inte har varit etablerad på arbetsmarknaden eller som har fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden. En arbetssökande som har varit etablerad på arbetsmarknaden och som fått sin försörjning genom lönearbete, företagsverksamhet eller därmed jämförbart eget arbete betalas arbetslöshetsdagpenning. Till dem som är försäkrade i en arbetslöshetskassa som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) betalas arbetslöshetsdagpenning i form av inkomstrelaterad dagpenning och till andra i form av grunddagpenning.

För den tid en arbetslös bedriver frivilliga studier betalas arbetsmarknadsstöd och arbetslös-

hetsdagpenning i form av utbildningsdagpenning på det sätt som bestäms i 10 kap.

3 §

Förmånstagarnas allmänna rättigheter och skyldigheter

En arbetslös arbetssökande har rätt till en jobsökarplan på det sätt som bestäms i lagen om offentlig arbetskraftsservice (/).

En förmånstagare har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning, att till arbetskraftsbyrån lämna uppgifter och redogörelser om sitt yrkeskunnande, sin arbetserfarenhet, utbildning och arbetsförmåga, att fullfölja den i samarbete med arbetskraftsbyrån utarbetade jobsökarplanen samt vid behov söka sig till och delta i sysselsättningsfrämjande service och åtgärder.

4 §

Verkställighet av lagen

Verkställigheten av utkomstskyddet för arbetslösa leds, styrs och utvecklas av social- och hälsovårdsministeriet såsom högsta myndighet i ärenden som gäller utkomstskyddet samt av arbetsministeriet såsom högsta myndighet i arbetskraftspolitiska ärenden.

Verkställighetsuppgifterna enligt denna lag sköts av Folkpensionsanstalten i fråga om arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen och av arbetslöshetskassorna enligt lagen om arbetslöshetskassor i fråga om den inkomstrelaterade dagpenningen.

Arbetskraftsbyråerna och arbetskraftskommissionerna ger för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna bindande utlåtanden enligt 11 kap. 4 § om de arbetskraftspolitiska för-

utsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner. En av arbetsministeriet utsedd tjänsteman vid varje arbetskrafts- och näringscentral (*utkomstskyddsombud*) övervakar inom sitt verksamhetsområde att utlåtandepraxis är lagenlig och enhetlig.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *arbetslöshetsförmån* arbetslöshetsdagpenning, arbetsmarknadsstöd och utbildningsdagpenning,

2) *arbetslöshetsdagpenning* grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning som beviljas löntagare och företagare samt utbildningsdagpenning som beviljas i form av arbetslöshetsdagpenning,

3) *anställningsförhållande* sådant arbete som utförs på grundval av ett arbetsavtal enligt 1 kap. 1 § arbetsavtalslagen (55/2001) eller 1 § sjömanslagen (423/1978) eller på grundval av ett läroavtal enligt lagen om yrkesutbildning (630/1998) eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998) och som inte utförs i egenskap av företagare enligt 6 §,

4) *heltidsarbete* arbete som utförs i ett anställningsförhållande där arbetstiden överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete,

5) *deltidsarbete* arbete som utförs i ett anställningsförhållande där arbetstiden är högst 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete,

6) *permittering* av arbetsgivaren verkställd permittering av produktionsorsaker av eller ekonomiska orsaker,

7) *arbetsvillkor* det arbetsvillkor som utgör förutsättning för erhållande av såväl löntagares som företagares inkomstrelaterade dagpenning och grunddagpenning,

8) *tid utan ersättning* den tid för vilken en arbetslöshetsförmån inte betalas på grund av att personen i fråga lämnat sitt arbete eller vägrat ta

emot arbete eller till följd av något annat i 2 och 8 kap. angivet förfarande,

9) *skyldighet att vara i arbete* den tid i arbete eller utbildning som förutsätts innan en arbetslöshetsförmån kan betalas på grund av upprepat förfarande som avses i 8 punkten och som visar att personen i fråga inte vill ta emot arbete eller som förutsätts innan arbetsmarknadsstöd för arbetslöshetstid kan betalas på grund av ett förfarande som avses i 8 kap. 2 § 3 mom.,

10) *jobbsökarplan* en plan enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice som utarbetats för att utreda och förbättra sysselsättningsförutsättningarna för en arbetslös arbetssökande, och

11) *sammansatt stöd* stöd som är avsett att främja sysselsättningen av en långtidsarbetslös, varvid det kan bestämmas att arbetsmarknadsstödet skall betalas till arbetsgivaren antingen separat eller tillsammans med sysselsättningsstöd som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

Vid tillämpningen av denna lag jämställs arbete som utförs i tjänsteförhållande och frågor som ansluter sig till tjänsteförhållanden med anställningsförhållanden och arbetsavtalsfrågor.

6 §

Företagare

Som företagare betraktas i denna lag en person som för sin huvudsyssla är skyldig att uppta försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) eller lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969).

Som företagare betraktas också en delägare i ett företag. Vid tillämpningen av denna lag betraktas som delägare den som

1) arbetar i ledande ställning i ett aktiebolag där han eller hon själv har minst 15 procent eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller henne har minst 30 procent av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför, eller annars motsvarande bestämmanderätt i bolaget, eller

2) arbetar i ett aktiebolag där han eller hon själv eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller

henne har minst hälften av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför, eller annars motsvarande bestämmanderätt i bolaget, eller

3) så som bestäms i 1 eller 2 punkten arbetar i ett annat företag eller en annan sammanslutning där han eller hon eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller henne anses ha en sådan bestämmanderätt som avses i de nämnda punkterna.

När ägarandelen beräknas beaktas också indirekt innehav via andra företag och sammanslutningar, om personen i fråga eller hans eller hennes familjemedlemmar ensamma eller tillsammans med honom eller henne äger minst hälften av bassamfundet eller har motsvarande bestämmanderätt.

En person anses ha ledande ställning i ett företag om han eller hon är verkställande direktör för eller styrelsemedlem i ett aktiebolag eller om han eller hon har motsvarande ställning i ett aktiebolag eller ett annat företag eller en annan sammanslutning. Såsom familjemedlem till den som arbetar i ett företag betraktas hans eller hennes make och en person som är hans eller hennes släkting i rätt upp- eller nedstigande led och bor tillsammans med honom eller henne i gemensamt hushåll.

I 2 kap. 4—5 § bestäms hur arbete i företag påverkar rätten till arbetslöshetsförmåner.

7 §

Samboförhållande och makar som bor åtskils

När äktenskap påverkar erhållandet av en förmån eller dess belopp eller inverkar på något annat sätt iakttas följande:

1) om en man och en kvinna som inte är gifta med varandra fortgående lever i ett samboförhållande, det vill säga i gemensamt hushåll och även i övrigt under äktenskapsliknande förhållanden, tillämpas på dem vad som i lagen bestäms om makar, och

2) om makar fortgående bor åtskils till följd av söndring och inte har gemensamt hushåll tillämpas inte bestämmelserna om makar på dem.

8 §

Boende i Finland

Om det vid tillämpningen av denna lag först skall avgöras om en person är bosatt i Finland, avgörs frågan enligt lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993).

9 §

Pendlingsregion

En persons pendlingsregion är, om inte något annat följer av särskilda skäl, hans eller hennes boningskommun samt de kommuner där personer från boningskommunen allmänt har sina arbetsplatser eller där det med motsvarande tidsåtgång och till motsvarande kostnader är möjligt att ha sin sedvanliga dagliga arbetsplats.

Pendlingsregionerna fastställs genom förordning av arbetsministeriet utgående från arbetskraftskommissionernas beredning.

2 kap.

Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

1 §

Arbetslös arbetssökande

Berättigade till arbetslöshetsförmåner är under de förutsättningar som anges i denna lag arbetslösa arbetssökande som saknar heltidsarbete och söker sådant och som står till arbetsmarknadens förfogande på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden och som inte kan erbjudas arbete eller anvisas utbildning. Arbetssökande som får invalidpension i form av delpension har rätt till arbetslöshetsförmåner, trots att de inte söker heltidsarbete.

Som arbetslös betraktas den som inte står i anställningsförhållande eller är sysselsatt på heltid som företagare eller i eget arbete. Som arbetslös betraktas dessutom en person som avses i 4 kap. 1 § och som är permitterad på heltid. Som ar-

betssökande betraktas den som är registrerad som arbetssökande i informationssystemet för arbetsförvaltningens kundbetjäning och som hållit sin arbetsansökan i kraft vid Arbetskraftsbyrån på det sätt som bestäms i lagen om offentlig Arbetskraftsservice och som för arbetserbjudanden och annan kontakt har meddelat Arbetskraftsbyrån sin postadress och eventuell annan kontaktinformation med vars hjälp han eller hon kan nås utan dröjsmål.

En arbetssökande anses söka heltidsarbete, om syftet med arbetsansökan och en eventuell jobbsökarplan är sysselsättning i heltidsarbete.

2 §

Arbete som inte utförs i anställningsförhållande

En arbetssökande har rätt till arbetslöshetsförmåner enligt denna lag för den tid han eller hon

1) utan lön deltar i sedvanligt allmännyttigt frivilligarbete,

2) utan lön deltar i sedvanligt talkoarbete, eller

3) deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

En arbetssökande som utan lön arbetar i ett företag eller i sådana uppgifter som allmänt utförs i ett anställningsförhållande eller i form av företagsverksamhet, har inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

3 §

Hinder för att vara på arbetsmarknaden

En person har inte rätt till arbetslöshetsförmåner om han eller hon är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på grund av utlandsresa, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff eller sjukhusvård eller annan därmed jämförbar anstaltsvård eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

En person skall dock anses vara på arbetsmarknaden under en sådan på förhand till Arbetskraftsbyrån anmäld, tillfällig och kort utlandsresa under vilken han eller hon är anträffbar och

inom en rimlig och sedvanlig tid kan ta emot arbete eller utbildning.

4 §

Företagsverksamhet

En person har inte rätt till arbetslöshetsförmåner för den tid som han eller hon är sysselsatt på heltid som företagare eller på motsvarande sätt i eget arbete. Med företag avses även lantbruksföretag.

En person som inleder företagsverksamhet enligt 1 kap. 6 § eller eget arbete anses vara sysselsatt på heltid, om den arbetsinsats som verksamheten kräver är så stor att den hindrar honom eller henne att ta emot heltidsarbete. Företagsverksamheten kan anses ha påbörjats tidigast då den egentliga produktionen eller ekonomiska verksamheten inleddes, om inte annat följer av särskilda skäl. Närmare bestämmelser om inledningstidpunkten för företagsverksamhet och eget arbete utfärdas genom förordning av statsrådet.

Företagsverksamhet eller eget arbete anses utgöra bisyssla, om det på grundval av tiden i arbete eller annars kan antas att den arbetsinsats som företagsverksamheten eller det egna arbetet kräver är så liten att den inte utgör något hinder för att ta emot heltidsarbete.

5 §

Upphörande med och avbrott i företagsverksamhet

Den som på det sätt som avses i 4 § 1 eller 2 mom. har varit sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller eget arbete anses fortfarande vara sysselsatt fram till den tidpunkt då företagsverksamheten eller det egna arbetet bevisligen har upphört eller i en följd har varit avbruten under fyra månader. Företagsverksamhet eller eget arbete skall anses ha upphört då vederbörande försätts i konkurs eller då arbetsförmågan hos den som tidigare har varit sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete har försämrats väsentligt eller då det annars är uppenbart att före-

tagsverksamheten eller det egna arbetet inte längre fortgår. Företagsverksamhet eller eget arbete anses bevisligen ha avbrutits då utifrån bolagets likvidation eller ett avtal om upplösning av bolaget eller en yrkesutövares anmälningar och åtgärder kan dras den slutsatsen att produktionsverksamheten och den ekonomiska verksamheten har avbrutits. Närmare bestämmelser om upphörande med eller avbrott i företagsverksamhet eller eget arbete och om de utredningar som krävs därom utfärdas genom förordning av statsrådet.

Företagsverksamhet eller eget arbete anses utgöra bisyssla om en person under minst 10 månader har haft heltidsarbete som inte har samband med företagsverksamheten eller det egna arbetet eller det annars kan dras den slutsatsen att den arbetsinsats som företagsverksamheten eller det egna arbetet kräver är så liten att den inte utgör något hinder för att ta emot heltidsarbete.

Det förutsätts inte att företagsverksamheten eller det egna arbetet upphör eller avbryts för fyra månader, om

1) personen i fråga sporadiskt har varit sysselsatt på heltid,

2) personen i fråga skall betraktas som en företagare som kan jämföras med en löntagare, eller

3) företagsverksamheten på grund av naturförhållandena skall anses vara säsongbetonad.

En person anses ha varit sporadiskt sysselsatt på heltid, om han eller hon är en i 1 kap. 6 § 4 mom. avsedd familjemedlem som själv inte har haft bestämmanderätt i företaget och som är sysselsatt i företaget eller i eget arbete sammanlagt högst sex månader.

Med en företagare som kan jämföras med en löntagare avses en företagare som själv deltar i arbetsprestationen och som står i ett permanent uppdragsförhållande till huvudsakligen en uppdragsgivare under vars omedelbara ledning och övervakning han eller hon står. Vidare förutsätts det att han eller hon under det år som föregått den tidpunkt då han eller hon anmälde sig som arbetssökande sammanlagt inte har haft flera än en utomstående anställd åt gången.

Företagsverksamheten anses vara säsongbetonad om det i genomsnitt är möjligt att idka den under sammanlagt högst sex månader om året. Dessutom förutsätts det att inkomsten av den säsongbetonade företagsverksamheten inte tryggar eller är avsedd att trygga försörjningen året om.

6 §

Studier

En studerande på heltid har inte rätt till arbetslöshetsförmåner. Begränsningen gäller också ferieperioder under heltidsstudier.

Som heltidsstudier betraktas

1) studier där målsättningen är att avlägga lägre eller högre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen,

2) gymnasiestudier när deras omfattning enligt lärokursen är sammanlagt minst 75 kurser; gymnasiestudier som ordnas i internat betraktas dock alltid som heltidsstudier, och

3) yrkesinriktade studier och andra studier, när studiernas omfattning enligt studieplanen är minst tre studieveckor per studiemånad i genomsnitt eller, om studiernas omfattning inte har dimensionerats i studieveckor, omfattningen enligt undervisningsprogrammet är i genomsnitt minst 25 veckotimmar.

Andra studier som en person inlett än de ovan nämnda betraktas som heltidsstudier, om den arbetsinsats som studierna kräver, med beaktande av studiernas omfattning enligt läro- eller undervisningsplanen, studiernas bindande natur, den tid personen tidigare varit i arbete och den utbildning han eller hon tidigare förvärvat, är så stor att den utgör ett hinder för att ta emot heltidsarbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden.

7 §

Upphörande med och avbrott i heltidsstudier

Studierna för en person som har studerat på heltid betraktas som heltidsstudier tills han eller hon bevisligen avslutat sina studier. Den som ge-

nomför gymnasiets eller den grundläggande utbildningens lärokurs i sin helhet betraktas alltid som studerande på heltid till terminens utgång.

En arbetssökande betraktas inte som studerande på heltid, om det på grundval av stadigvarande tid i arbete eller idkande av företagsverksamhet under studietiden är uppenbart att studierna inte utgör något hinder för att ta emot heltidsarbete.

En högskolestuderande som har avbrutit sina studier för minst ett år betraktas inte som studerande på heltid under tiden för avbrottet.

8 §

Att stå till arbetsmarknadens förfogande

En arbetssökande som inte står till arbetsmarknadens förfogande är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner.

En arbetssökande står inte till arbetsmarknadens förfogande, om han eller hon själv uppställer sådana begränsningar som utgör hinder för att ta emot erbjudet arbete på de villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden eller för att delta i erbjuden, för honom eller henne lämplig utbildning. När arbete eller utbildning erbjuds skall den arbetssökande ges skäligen tid att ordna vård för barn samt att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg och andra motsvarande begränsningar.

En arbetssökande står inte till arbetsmarknadens förfogande om han eller hon på grund av ovan nämnda begränsningar har lämnat arbetet eller utbildningen.

En arbetssökande skall anses stå till arbetsmarknadens förfogande på nytt, när han eller hon efter att ha vägrat ta emot arbete eller delta i utbildning eller efter att ha lämnat arbetet eller utbildningen, genom tid i arbete eller på något annat tillförlitligt sätt har visat att han eller hon undanröjt ovan nämnda begränsningar.

9 §

Att lämna arbetet och att bli uppsagd

En arbetssökande som utan giltig orsak har lämnat sitt arbete eller själv har varit orsak till att anställningsförhållandet upphört, har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 90 dagar efter att anställningsförhållandet har upphört. Om arbetet skulle ha varat högst fem dagar, föreligger inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar.

Har en arbetstagare, vars arbetsavtal har sagts upp på en grund som avses i 7 kap. 2 § arbetsavtalslagen eller i 39 § sjömanslagen eller vars arbetsavtal har hävts på grundval av 8 kap. 1 § 1 mom. arbetsavtalslagen eller 49 § sjömanslagen, bevisligen bestritt uppsägningen inom uppsägningstiden eller hävningen inom tre månader efter att anställningsförhållandet upphört, kan det innan ett slutligt avgörande i arbetsavtalsärendet har fattats inte anses att arbetstagaren själv, på det sätt som avses i 1 mom., har varit orsak till att anställningsförhållandet upphörde, om det inte kan anses att bestridandet är uppenbart grundlöst.

10 §

Giltig orsak att lämna arbetet

En person har giltig orsak att lämna sitt arbete i de fall som avses i 8 kap. 1 § 2 mom. arbetsavtalslagen (hävningssgrund) eller då arbetet inte kan anses lämpligt med beaktande av hans eller hennes arbetsförmåga.

Har en person tagit emot ett arbete som med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet inte kan anses vara lämpligt för honom eller henne, har han eller hon giltig orsak att lämna arbetet under den tid han eller hon med stöd av 13 § skulle ha varit berättigad att vägra ta emot arbetet utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner.

En person har giltig orsak att lämna arbetet när maximitiden för jämkad arbetslöshetsförmån enligt 4 kap. 6 § 1 mom. har gått ut.

En person har rätt att lämna sitt arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner också av någon annan orsak än de som avses i 1—3 mom., om denna orsak i fråga om giltigheten är jämförbar med dessa.

11 §

Frånvaro från arbetsmarknaden

En arbetssökande som under de närmast föregående sex månaderna innan han eller hon registrerade sig som arbetslös arbetssökande har varit mindre än sex veckor på arbetsmarknaden och inte kan ange någon giltig orsak till sin frånvaro, har under 60 dagar efter det han eller hon anmälde sig som arbetslös arbetssökande inte rätt till arbetslöshetsförmåner. En arbetssökande anses ha varit på arbetsmarknaden, om han eller hon har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån.

En person har giltig orsak att vara borta från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, frihetsstraff, studier, barnafödelse, vård av barn under skolåldern, vård av handikappad eller åldring eller av någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

12 §

Vägran att ta emot arbete

En arbetssökande har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från det han eller hon vägrade att ta emot arbete, om han eller hon utan giltig orsak vägrar att ta emot ett av Arbetskraftsmyndigheten anvisat eller honom eller henne på något annat sätt individuellt erbjudet arbete,

1) som med beaktande av hans eller hennes arbetsförmåga kan anses vara lämpligt för honom eller henne,

2) för vilket lön betalas enligt kollektivavtal eller, om något kollektivavtal inte finns, gängse

och skälig lön för sådant arbete på arbetsorten, och

3) som inte berörs av strejk, lockout eller blockad.

Om arbetet skulle ha varat högst fem dagar, föreligger inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 30 dagar.

Om en arbetssökande genom sitt eget förfarande har varit orsak till att ett anställningsförhållande inte har kommit till stånd, anses han eller hon ha vägrat ta emot arbete.

13 §

Skydd för yrkesskicklighet

En yrkesskicklig person kan, utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner, under de tre första arbetslöshetsmånaderna vägra att ta emot arbete som med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet inte kan anses lämpligt för honom eller henne. Som yrkesskicklig betraktas en person som har antingen yrkesutbildning samt minst ett års arbetserfarenhet i anslutning därtill eller på motsvarande sätt har förvärvat yrkesskicklighet genom minst två års arbetserfarenhet i branschen i fråga.

Om en arbetssökande inom den nämnda tiden om tre månader ingår ett arbetsavtal om arbete som med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet är lämpligt för honom eller henne och som börjar inom tre månader från det arbetsavtalet ingicks, har han eller hon giltig orsak att under denna tid vägra ta emot sådant arbete som skulle hindra honom eller henne från att ta emot det arbete som avses i arbetsavtalet.

Skyddet för yrkesskickligheten kan undanröjas, om den arbetssökande enligt Arbetskraftsmyndighetens uppskattning inte under de tre första arbetslöshetsmånaderna kommer att kunna anvisas med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet lämpligt arbete inom sin pendlingsregion. Arbetskraftsbyrån skall meddela den arbetssökande att skyddet för yrkesskickligheten undanröjts. Om den arbetssökande då inte tar emot med beaktande av hans eller hennes yrkesskicklighet lämpligt arbete på annat håll och inte heller något annat arbete inom sin pend-

lingsregion, anses han eller hon ha vägrat ta emot arbete på det sätt som avses i 12 §.

14 §

Regional rörlighet

En arbetssökande som saknar familj kan inte utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner vägra att ta emot sådant honom eller henne erbjudet heltidsarbete av bestående natur utanför sin pendlingsregion som tryggar hans eller hennes utkomst, om det på den nya orten finns tillgång till en bostad som lämpar sig för den arbetslösa. Detsamma gäller en arbetssökande med familj, om det på den nya orten finns tillgång till en lämplig bostad för den arbetslösa och familjen. En bostad anses vara lämplig om inflyttning i den inte avsevärt försämrar boendet och om kostnaderna för den inte avsevärt minskar den arbetssökandes disponibla inkomster. Bostaden skall stå till den arbetssökandes och familjens förfogande senast när den arbetssökande tar emot arbete inom en annan pendlingsregion eller omedelbart därefter.

Tillämpningen av 1 mom. förutsätter att Arbetskraftsbyrån genom arbetserbjudanden eller på något annat tillförlitligt sätt har utrett att lämplig arbetskraft från den pendlingsregion där den lediga arbetsplatsen finns uppenbart inte står att få till arbetsplatsen.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot arbete utanför sin pendlingsregion, om det skall anses vara oskäligt att han eller hon tar emot arbetet med beaktande av hans eller hennes språkkunskaper.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot arbete som erbjuds honom eller henne utanför hans eller hennes pendlingsregion av en vägande personlig orsak. Såsom vägande personlig orsak anses makens arbete eller företagsverksamhet när detta är nödvändigt för familjens försörjning, egna, makens eller barnens studier eller skolgång, om dessa är bundna till orten, vård av en nära släkting eller någon annan närstående person, det egna hälsotillståndet el-

ler nära släktingars hälsotillstånd eller någon annan med dessa jämförbar orsak. En anskaffad bostad kan anses som en sådan orsak.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot arbete utomlands, dock inte i en sådan stat där han eller hon söker arbete och till honom eller henne under denna tid betalas arbetslöshetsdagpenning enligt en för Finland bindande internationell rättsakt.

15 §

Annan giltig orsak för vägran att ta emot arbete

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet deltidsarbete då lönen för arbetet och den jämkade arbetslöshetsförmån som eventuellt betalas till honom eller henne, efter avdrag av kostnader för arbetsresor och övriga kostnader som beror på att han eller hon tar emot arbetet, blir mindre än den arbetslöshetsförmån som annars betalas till honom eller henne.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete om han eller hon inte på det sätt som avses i 8 § 2 mom. ges skälig tid att ordna vård för barn samt att undanröja svårigheter som beror på arbetsväg och andra motsvarande begränsningar.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra ta emot erbjudet arbete om

1) arbetet står i konflikt med hans eller hennes religiösa eller etiska övertygelse, eller

2) arbetet förutsätter utförande av sådana uppgifter som avses i 4 kap. 7 § 1 mom. 2 punkten lagen om offentlig Arbetskraftsservice och som är uppenbart osedliga eller strider mot god sed eller om arbetet är förenat med ett uppenbart hot om våld eller där det förekommer trakasserier och annat osakligt bemötande som medför olägenhet eller risker för arbetstagarens hälsa.

En arbetssökande kan vägra ta emot erbjudet arbete utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner också av någon annan orsak än de som avses ovan i 1—3 mom. eller 13—14 §, om denna orsak i fråga om giltigheten är jämförbar med dessa.

16 §

Vägran att delta i utbildning och lämnande av utbildning

En arbetssökande som utan i 17 § avsedd eller därmed jämförbar giltig orsak vägrar att delta i av Arbetskraftsmyndigheten anvisad för honom eller henne lämplig utbildning, under vilken försörjningen för honom eller henne och dem han eller hon skall försörja skäligen tryggas, eller som efter att ha påbörjat en sådan utbildning utan giltig orsak har lämnat eller av eget förvållande har blivit avstängd från utbildningen, har under 60 dagar, räknat från det han eller hon vägrade delta i utbildningen, lämnade utbildningen eller blev avstängd från den, inte rätt till arbetslöshetsförmåner. Om en arbetssökande genom sitt eget förfarande är orsak till att han eller hon inte blir vald till en utbildning, anses han eller hon ha vägrat delta i den.

Försörjningen för den arbetssökande och dem han eller hon skall försörja tryggas skäligen, om han eller hon har rätt till förmåner på samma nivå som utbildningsstöd enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice eller Arbetsmarknadsstöd enligt 7 kap. 3 § i denna lag samt ersättning för uppehälle enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice.

I fråga om den som är under 20 år och saknar yrkesutbildning och som är berättigad till arbetslöshetsdagpenning anses som utbildning enligt 1 och 2 mom. även yrkesutbildning för vilken studiestöd kan beviljas.

Om den arbetssökande inom den besvärstid som föreskrivs i 13 kap. 4 § lagen om offentlig Arbetskraftsservice har anfört besvär över ett beslut som gäller avbrytande av Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, kan det inte förrän det slutliga avgörandet i besvärssärendet anses att han eller hon på det sätt som nämns i 1 mom. av eget förvållande har blivit avstängd från utbildningen.

17 §

Giltig orsak att vägra delta i eller att lämna utbildning

En arbetssökande har giltig orsak att vägra delta i eller att lämna en utbildning, om den inte är eller arbete inom branschen i fråga inte vore lämpligt för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd och arbetsförmåga. En arbetssökande har giltig orsak att lämna en utbildning utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner, om utbildningsanordnaren väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för den som deltar i åtgärden eller om utbildningen väsentligt avviker från utbildnings- eller läroplanen.

En arbetssökande har giltig orsak att vägra delta i utbildning som ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion, om det inte på skäliga villkor går att få en bostad för utbildningstiden eller om det skulle vara uppenbart oskäligt för honom eller henne att delta i utbildningen på grund av försörjningsplikt eller vården av någon närstående.

Vad som i 14 § 5 mom. bestäms om vägran att ta emot arbete tillämpas på vägran att delta i utbildning som ordnas utomlands.

18 §

Vägran att delta i utarbetandet av en jobbsökarplan eller i en Arbetskraftspolitisk åtgärd

En arbetssökande som vägrar delta i utarbetandet av en jobbsökarplan är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från vägran.

En arbetssökande som utan i 4 mom. avsedd eller därmed jämförbar giltig orsak vägrar att delta i arbetsprövning, arbetslivsträning eller någon annan med dessa jämförbar sysselsättningsfrämjade åtgärd som måste anses skälig och som Arbetskraftsbyrån erbjuder och som ingår i jobbsökarplanen, har inte rätt till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar från vägran.

Vad som bestäms i 2 mom. tillämpas på den som får arbetslöshetsdagpenning endast om vägran upprepas.

En arbetssökande har alltid rätt att vägra delta i arbetsprövning eller arbetslivsträning som ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion.

19 §

Avbrytande av en arbetskraftspolitisk åtgärd

En arbetssökande som utan i 2 mom. avsedd eller därmed jämförbar giltig orsak avbryter eller av eget förvållande måste avbryta arbetsprövning, arbetslivsträning eller någon annan med dessa jämförbar sysselsättningsfrämjande åtgärd som måste anses skälig, har under 60 dagar efter avbrytandet inte rätt till arbetslöshetsförmåner.

En arbetssökande har giltig orsak att avbryta arbetslivsträning eller arbetsprövning utan att förlora sin rätt till arbetslöshetsförmåner,

1) när han eller hon i sammanlagt sex månader skött uppgifter hos en och samma arbetslivstränings- eller arbetsprövningsarrangör, eller

2) om arbetslivstränings- eller arbetsprövningsarrangören väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för dem som deltar i åtgärden eller försummar att iaktta villkoren i avtalet om åtgärden.

20 §

Följande av jobbsökarplanen

En arbetssökande som efter att fem månader i en följd ha varit arbetslös arbetssökande, utan giltig orsak genom eget förfarande väsentligen försummar att följa sin individuella jobbsökarplan, är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner under 60 dagar. Tiden räknas från den dag då arbetskraftsmyndigheten har konstaterat försummelsen.

En arbetssökande har giltig orsak att inte följa jobbsökarplanen till den del han eller hon med stöd av 12—19 § skulle ha rätt att vägra ta emot motsvarande arbete, utbildning eller sysselsätt-

ningsfrämjade åtgärder som arbetskraftsmyndigheten erbjuder.

21 §

Upprepad vägran

Om en arbetssökande upprepade gånger utan giltig orsak vägrar ta emot arbete som avses i 12 § eller delta i utbildning som avses i 16 § eller om det av hans eller hennes motsvarande förfarande annars kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i utbildning eller sysselsättningsfrämjande åtgärder, har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmåner förrän han eller hon i minst tre månader har varit i arbete eller deltagit i utbildning som räknas in i arbetsvillkoret (skyldighet att vara i arbete).

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

1 §

Ålder

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte en arbetssökande som inte har fyllt 17 år. Arbetslöshetsförmåner beviljas högst till utgången av den kalendermånad då den arbetssökande fyller 65 år.

2 §

Antalet förmånsdagar per vecka

Det sammanlagda antalet arbetslöshetsförmånsdagar och arbets-, självrisk- och ersättningsdagar under varje kalendervecka får vara högst fem. Som förmånsdagar betraktas också sådana dagar då en person får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller då hans eller hennes rätt till en arbetslöshetsförmån har förvägrats på någon arbetskraftspolitisk grund eller på grund av periodisering av en förmån som betalats till honom eller henne.

3 §

Arbetsförmåga

Den som är arbetsförmögen är inte berättigad till arbetslöshetsförmåner. Som arbetsförmögen anses den som får dagpenning enligt sjukförsäkringslagen (364/1963) eller invaliditetspension eller rehabiliteringsstöd enligt folkpensionslagen (347/1956) eller en förmån som med stöd av någon annan lag betalas på grundval av full arbetsförmåga. Som arbetsförmögen betraktas även den som konstaterats vara arbetsförmögen i enlighet med sjukförsäkringslagen eller folkpensionslagen, trots att ingen förmån beviljats honom eller henne.

En arbetssökande som får invaliditetspension med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen eller pension på grundval av arbetsförmåga endast enligt någon annan stats lagstiftning, har rätt till arbetslöshetsförmåner under förutsättning att han eller hon i övrigt uppfyller villkoren i denna lag för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

En arbetssökande som har fått dagpenning enligt sjukförsäkringslagen för maximitiden och som fortfarande anses vara oförmögen att arbeta av hälsoskäl, har rätt till arbetslöshetsförmåner, om hans eller hennes ansökan om invalid- eller invaliditetspension är anhängig eller har avslagits. Om den arbetssökande står i anställnings- eller tjänsteförhållande förutsätts dessutom att arbetsgivaren inte kan erbjuda honom eller henne arbete som överensstämmer med hans eller hennes arbetsförmåga.

En sådan mottagare av en arbetslöshetsförmån som blivit arbetsförmögen och som på grund av begränsningen i 19 § 1 mom. sjukförsäkringslagen (självrisk) inte får dagpenning eller någon annan motsvarande lagstadgad ersättning eller lön för sjukdomstiden av arbetsgivaren, har oberoende av sin arbetsförmåga och utan hinder av vad som i 2 kap. bestäms om sökande av arbete, rätt till arbetslöshetsförmåner.

4 §

Hindrande sociala förmåner

För en och samma tid kan betalas endast en arbetslöshetsförmån enligt denna lag.

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) som får förtida ålderspension eller individuell förtidspension enligt folkpensionslagen eller arbetspensionslagarna eller ålderspension på grundval av anställningsår som berättigar till full pension,

2) som får arbetslöshetspension,

3) som har rätt till moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller som har beviljats ledighet för havandeskap och barnsbörd eller för vård av barn eller som får specialvårdspenning,

4) för den tid han eller hon får generationsväxlingspension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994),

5) som får rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning (611/1991) eller enligt de lagar, det pensionsreglemente eller de pensionsstadgor som avses i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961) eller ersättning för inkomstbortfall enligt rehabiliteringsbestämmelserna i olycksfalls- eller trafikförsäkring eller i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), eller

6) för den tid han eller hon får utbildningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice.

5 §

Begränsningar som följer av anställnings- eller tjänsteförhållande

Berättigad till arbetslöshetsförmåner är inte en arbetssökande

1) för den tid som han eller hon har rätt att av arbetsgivaren få i lag, kollektivavtal, tjänstekol-

lektivavtal eller arbetsavtal angiven lön eller motsvarande ersättning för uppsägningstiden,

2) för den tid som han eller hon har rätt till semesterlön som intjänats i heltidsarbete, och

3) för sådan ledig tid som baserar sig på annan arbetstidsförkortning enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal än permittering eller omvandling av anställningsförhållandet till ett anställningsförhållande på deltid.

6 §

Andra begränsningar

En ekonomisk förmån från arbetsgivaren som baserar sig på ett avtal eller motsvarande arrangemang mellan arbetsgivaren och arbetstagaren i anslutning till att anställningsförhållandet upphör, hindrar att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Utbildning som arbetsgivaren ordnat eller anskaffat beaktas inte som förmån.

När ett anställningsförhållande på heltid som varat längre än två veckor upphör, hindrar semesterersättning som betalas enligt lag, kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal att arbetslöshetsförmåner beviljas för den tid, räknat från det att anställningsförhållandet upphörde, över vilken förmånen periodiseras på basis av lönen i det senaste anställningsförhållandet. Om semesterersättning har betalats efter att anställningsförhållandet upphörde, kan periodiseringen göras räknat från den tidpunkt då semesterersättningen betalades.

Den periodisering som avses i 1 och 2 mom. görs genom att den ekonomiska förmånen eller semesterersättningen divideras med dagslönen i det senaste anställningsförhållandet. Lönen bestäms i tillämpliga delar på samma sätt som den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning, men från inkomsterna görs inget avdrag till följd av arbetstagares pensionsavgift och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. För periodiseringen räknas vid behov de förmåner som avses i 1 och 2 mom. samman.

7 §

Inverkan av vinst från försäljning av företags-egendom

Rätt till arbetslöshetsförmåner föreligger inte för den tid över vilken vinsten från försäljning av en företagares företagsegendom i anslutning till nedläggning av företagsverksamheten periodiseras i fråga om inkomstrelaterad dagpenning enligt arbetsinkomsten och i fråga om grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd åtminstone enligt beloppet av grunddagpenningen. Vinst från försäljning av anläggningstillgångar eller andra långfristiga investeringar anses ansluta sig till nedläggningen av ett företag också om vinsten har erhållits under de sex månader som närmast föregick nedläggningen.

Vinsten från försäljning av företagsegendom periodiseras över högst 24 månader. Försäljningsvinsten periodiseras emellertid inte om företagsverksamheten har pågått högst 18 månader eller om företagets balansomslutning för den senaste räkenskapsperioden minskad med skulderna för företagsverksamheten är högst 10 000 euro. När balansräkning saknas används en egendomsförteckning.

Närmare bestämmelser om beräkning av försäljningsvinsten, försäljningsvinstkalkyl, periodisering och den arbetsinkomst som skall användas vid periodiseringen utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Arbetstvists inverkan på betalningen av arbetslöshetsförmåner

Under en arbetstvist får arbetslöshetsförmåner inte betalas till en arbetssökande

1) som omedelbart till följd av strejk eller lockout blivit arbetslös, eller

2) som indirekt på grund av strejk eller lockout har blivit arbetslös, om avsikten med arbetstvisten är att få till stånd ändringar även i hans eller hennes anställnings- och avlöningsförhållanden.

4 kap.

Jämkade och minskade arbetslöshetsförmåner

1 §

Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner

Rätt till jämkade arbetslöshetsförmåner har under de förutsättningar som anges i 1—3 kap. i denna lag en arbetssökande

1) som utför deltidsarbete, dock inte om deltidsarbetet baserar sig på en arbetstidsförkortning som gjorts på arbetstagarens initiativ,

2) vars arbetstid per dag eller per vecka har förkortats på grund av permittering eller som är förhindrad att arbeta på grund av andra arbetstagares stridsåtgärd som inte står i samband med den arbetssökandes anställningsvillkor eller arbetsförhållanden,

3) som har tagit emot heltidsarbete för högst två veckor, eller

4) som har inkomst av företagsverksamhet eller eget arbete enligt 1 kap. 6 §.

2 §

Jämkningsperiod

Den jämkade arbetslöshetsförmånen bestäms på grundval av arbetsinkomsten under jämningsperioden.

Inkomst av arbete beaktas vid jämkningen trots att personen i fråga inte har varit arbetssökande på det sätt som föreskrivs i 2 kap. 1 §.

Som jämningsperiod betraktas, om inte något annat följer av 4 mom., en period om en månad eller fyra på varandra följande kalenderveckor, beroende på personens lönebetalningsperiod.

Om en jämningsperiod skulle omfatta sådana tidsperioder som inte berättigar till arbetslöshetsförmåner eller jämkade arbetslöshetsförmåner, förkortas jämningsperioden i motsvarighet till denna tidsperiod i andra fall än de som avses i 2 mom. När deltidsarbete som varar längre än fyra veckor börjar kan jämningsperioden be-

stämmas så att jämningsperioderna motsvarar lönebetalningsperioderna i deltidsarbetet.

3 §

Begränsningar

En arbetssökande har inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans eller hennes arbetstid i de fall som avses i 1 § 2 punkten under en granskningsperiod om en kalendervecka och i de fall som avses i 1 § 1 och 3 punkten under en jämningsperiod överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen görs jämförelsen med den ordinarie arbetstid som avses i 3 kap. arbetstidslagen (605/1996).

En arbetssökande har inte rätt till jämkad arbetslöshetsförmån, om hans eller hennes arbetsavtalsenliga, ordinarie arbetstid eller den genomsnittliga arbetstid som ligger till grund för månadslönen i periodarbete överstiger 75 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete under en utjämningsperiod.

4 §

Inkomst som skall beaktas vid jämkning

Vid jämkning beaktas som inkomst lön eller annat vederlag som skall betraktas som förvärvsinkomst och som har fått som ersättning för arbete. Om inkomsterna av företagsverksamhet under jämningsperioden inte kan påvisas på ett tillförlitligt sätt, kan de uppskattas på grundval av beskattningssuppgifterna.

När en jämkad arbetslöshetsförmån bestäms på grundval av en jämningsperiod enligt 2 § 4 mom., skall inkomsten under jämningsperioden omvandlas till beräknad inkomst genom att dagslönen multipliceras med talet 21,5. Dagslönen erhålls genom att inkomsten av arbetet divideras med antalet beräknade arbetsdagar under jämningsperioden.

Närmare bestämmelser om den inkomst som skall beaktas vid jämkning av arbetslöshetsförmåner utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Förmånsbelopp

Den jämkade arbetslöshetsförmånen uträknas så att förmånen och 50 procent av inkomsten sammanlagt under en jämningsperiod kan uppgå till det belopp som annars hade kunnat betalas i förmån.

Beloppet av jämkad inkomstrelaterad dagpenning beräknas så att summan av dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar och inkomsten under jämningsperioden motsvarar högst 90 procent av den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, likväl minst samma belopp som personen i fråga skulle ha rätt att få i grunddagpenning.

Summan av den jämkade inkomstrelaterade dagpenningen jämte eventuella barnförhöjningar kan tillsammans med arbetsinkomsten vara högst lika stor som den lön som ligger till grund för dagpenningen, om personen i fråga har rätt till förhöjd förtjänstdel enligt 6 kap. 3 § för jämningsperioden, dock minst lika mycket som personen skulle ha rätt att få i grunddagpenning.

6 §

Maximitid

Jämkad arbetslöshetsförmån betalas för högst 36 månader. På grundval av 1 § 3 punkten kan jämkad arbetslöshetsförmån betalas även efter nämnda maximitid.

Maximitiden börjar räknas från början när någon utan avbrott under minst sex månader har haft ett heltidsarbete eller när någon efter det att maximitiden gått ut har arbetat i den omfattning som arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 § förutsätter.

Då maximitiderna enligt 6 kap. 7 § beräknas beaktas det belopp som har betalats i jämkad arbetslöshetsdagpenning omvandlat till fulla arbetslöshetsdagpenningdagar.

7 §

Sociala förmåners inverkan på arbetslöshetsförmånerna

Om någon erhåller någon annan än en i 3 kap. 4 § nämnd lagstadgad förmån eller invalidpension enligt lagstiftningen i någon annan stat eller folkpension med stöd av 22 § 2 mom. folkpensionslagen, minskas hans eller hennes fulla arbetslöshetsförmån med den sociala förmånen. Härvid beaktas dock inte följande pensioner och sociala förmåner (prioriterade inkomster):

- 1) familjepensioner,
- 2) vårdbidrag enligt folkpensionslagen,
- 3) menersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948),
- 4) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,
- 5) handikappbidrag enligt lagen om handikappbidrag (124/1988),
- 6) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (591/1978),
- 7) bostadsbidrag enligt lagen om bostadsbidrag (408/1975),
- 8) barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992),
- 9) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997),
- 10) militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993), samt
- 11) ersättningar för särskilda kostnader enligt lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

Från arbetslöshetsförmånen avdras inte prioriterade inkomster som motsvarar vad som nämns i 1 mom. och som betalas enligt lagstiftningen i en annan stat.

Om någon får av arbetsgivaren ordnad tilläggspension som överstiger minimikraven enligt lagen om pension för arbetstagare, minskas arbetslöshetsförmånen med pensionsbeloppet.

När en förmån enligt 1 mom. som beräknats per månad omvandlas till en dagsförmån eller tvärtom, anses månaden omfatta 21,5 dagar.

8 §

Inverkan av stöd för hemvård av barn på arbetslöshetsförmånerna

Arbetslöshetsförmånen minskas med stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) som betalas till den arbetssökande eller hans eller hennes make. Det stöd för hemvård som betalas till maken avdras inte, om maken själv sköter barnet och därför inte skulle ha rätt till arbetslöshetsförmåner. Om båda makarna är arbetslösa och får arbetslöshetsförmåner, görs avdraget från arbetslöshetsförmånen till den make som får hemvårdsstödet.

II AVDELNINGEN

ARBETSLÖSHETSDAGPENNING

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

1 §

Arbetslöshetsdagpenningförmåner

Arbetslöshetsdagpenning beviljas i form av antingen inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning.

2 §

Löntagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en löntagarkassa (*försäkrad*) som har varit försäkrad åtminstone de 10 närmast föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad har uppfyllt arbetsvillkoret.

Rätt till grunddagpenning har en arbetssökande som uppfyller arbetsvillkoret.

3 §

Löntagares arbetsvillkor

Löntagares arbetsvillkor blir uppfyllt då personen under de närmast föregående 28 månaderna (granskningsperiod) i 43 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

För en löntagare som tidigare har fått inkomstrelaterad dagpenning eller grunddagpenning enligt denna lag blir arbetsvillkoret uppfyllt, då han eller hon under de närmast föregående 24 månaderna (granskningsperiod) i 34 kalenderveckor har varit i sådant arbete som avses i 4 §.

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödelse eller vård av barn som är högst 3 år eller av någon annan godtagbar orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 eller 2 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år. Om någon är i arbete för vars lönekostnader sammansatt stöd har beviljats, förlängs granskningsperioden med den tid för vilken arbetet på grund av begränsningen i 4 § 4 mom. inte räknas in i arbetsvillkoret.

Om en medlem av en arbetslöshetskassa har arbetat som företagare över 18 månader, beviljas han eller hon inte arbetslöshetsdagpenning för löntagare innan han eller hon efter företagsverksamheten har uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 1 eller 2 mom. Då börjar granskningsperioden för arbetsvillkoret från den tidpunkt då personen i fråga har börjat arbeta efter företagsverksamheten.

4 §

Arbete som skall räknas in i löntagares arbetsvillkor

I löntagares arbetsvillkor inräknas de kalenderveckor under vilka en person har varit i sådant arbete som omfattas av en försäkring och som uppfyller kraven för arbetstid och lön. En

kalendervecka kan inräknas i arbetsvillkoret endast en gång.

Kraven för arbetstid uppfylls, om arbetstiden i ett eller flera arbeten är sammanlagt minst 18 timmar eller när den ordinarie arbetstiden i periodarbete enligt arbetsavtalet under en utjämningsperiod är i genomsnitt sammanlagt minst 18 timmar per kalendervecka. I arbetsvillkoret inräknas en sådan period om fyra på varandra följande kalenderveckor under vilken arbetstiden uppgår till sammanlagt minst 80 timmar fördelad på varje kalendervecka, om personen i fråga begär detta skriftligt innan arbetsvillkoret blir uppfyllt.

Kraven för lön uppfylls när lönen är kollektivavtalsenlig. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, skall lönen för heltidsarbete under en månad motsvara minst ett 40-faldigt belopp av grunddagpenningen.

I arbetsvillkoret inräknas hälften av antalet kalenderveckor under vilka sådant arbete utförts i fråga om vilket arbetsgivaren för lönekostnaderna har fått arbetsmarknadsstöd och sysselsättningsstöd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice för samma tid.

Under förutsättningar som närmare beskrivs genom förordning av statsrådet kan avvikas från det krav som gäller arbetstid per vecka i fråga om

- 1) lärare,
- 2) arbetstagare som utför hemarbete,
- 3) idrottsutövare,
- 4) personer som utför skapande eller framställande arbete enligt lagen om pension för konstnärer och särskilda grupper av arbetstagare (662/1985), och

- 5) andra som arbetar inom branscher där regleringen av arbetstiden avviker från det normala.

Hur kraven för arbetstiden i 5 mom. har uppfyllts bestäms genom att det på grundval av arbetsinkomsterna eller arbetstiden anges om verksamheten är väsentlig med avseende på utkomstskyddet för arbetslösa.

5 §

Försäkringsperioder som räknas löntagare till godo

Om en medlem av en löntagarkassa efter att ha utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en annan löntagarkassa, skall den tid som han eller hon har varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i föregående kassa räknas honom eller henne till godo.

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha blivit löntagare och utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en löntagarkassa, skall av den tid som han eller hon varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i företagarkassan högst 11 veckor räknas honom eller henne till godo i arbetsvillkoret för inkomstrelaterad dagpenning.

6 §

Företagares rätt till arbetslöshetsdagpenning

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning har en medlem av en arbetslöshetskassa som har varit försäkrad åtminstone de 24 föregående månaderna och som medan han eller hon varit försäkrad uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

Rätt till grunddagpenning har en företagare som har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare.

7 §

Företagares arbetsvillkor

Företagares arbetsvillkor blir uppfyllt då en person under de närmast föregående 48 månaderna (granskningsperiod) i sammanlagt 24 månader har arbetat som företagare i företagsverksamhet som till sin omfattning har varit väsentlig. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om den arbetsinkomst för försäkring enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare samt den arbetsförtjänst enligt lagen om pension för arbetstagare som visar att företagsverksamheten är av väsentlig omfattning.

Om någon på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödsel, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa är förhindrad att vara på arbetsmarknaden, förlängs den i 1 mom. nämnda granskningsperioden i motsvarande mån, dock med högst sju år.

8 §

Försäkringsperioder som räknas företagare till godo

Om en medlem av en företagarkassa efter att ha utträtt ur kassan inom en månad ansluter sig till en annan företagarkassa, skall den tid som han eller hon har varit i arbete som kassamedlem och försäkrad i föregående kassa räknas honom eller henne till godo.

Om en medlem av en löntagarkassa inom en månad efter det att han eller hon har inlett företagsverksamhet och utträtt ur kassan ansluter sig till en företagarkassa, inräknas i fråga om inkomstrelaterad dagpenning i arbetsvillkoret för företagare högst sex månader av det arbetsvillkor som uppfyllts under medlemstiden och tiden som försäkrad i löntagarkassan.

I fråga om grunddagpenning inräknas i arbetsvillkoret för företagare arbete som utförts under de närmast föregående 24 månaderna och som inräknas i löntagares arbetsvillkor.

9 §

Försäkrings- och arbetsperioder i andra stater

Skall enligt bestämmelser i en överenskomelse om social trygghet som Finland ingått eller i Europeiska unionens råds förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjer flyttar inom gemenskapen (nedan förordningen om samordning av social trygghet) försäkrings- eller arbetsperioder som har fullgjorts i en annan stat inräknas i arbetsvillkoret, är en förutsättning för att de skall beaktas att personen i fråga omedelbart innan han

eller hon blev arbetslös har arbetat minst fyra veckor i Finland.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

Om en medlem av en löntagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte löntagares inkomstrelaterade dagpenning förrän han eller hon på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 3 § 1 eller 2 mom. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar härvid vid den tidpunkt han eller hon har börjat arbeta efter sin frånvaro.

Om en medlem av en företagarkassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än ett år, beviljas han eller hon inte företagares inkomstrelaterade dagpenning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 7 §. Den 48 månader långa granskningsperioden börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har inlett företagsverksamhet efter sin frånvaro.

Om någon som inte är medlem av en arbetslöshetskassa har varit borta från arbetsmarknaden utan godtagbart skäl längre tid än sex månader, beviljas han eller hon inte grunddagpenning förrän han eller hon efter frånvaron på nytt har uppfyllt arbetsvillkoret. Granskningsperioden för arbetsvillkoret börjar härvid vid den tidpunkt då han eller hon har börjat arbeta efter frånvaron.

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i en arbetskraftspolitisk åtgärd eller varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån. En person anses ha haft godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden på grund av sjukdom, anstaltsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, barnafödsel, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om samordning av social trygghet för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och har personen inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader efter att han eller hon lämnade landet, skall arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han eller hon i fyra veckor har varit i arbete eller i utbildning enligt 2 kap. 16 §.

12 §

Rätt till inkomstrelaterad dagpenning för den som arbetar inom sjöfarten (tilläggsförsäkring)

En i Finland bosatt arbetstagare som utför i sjömanslagen avsett arbete på ett utländskt handelsfartyg i utrikesfart har rätt till inkomstrelaterad dagpenning enligt bestämmelserna om löntagare i denna lag, om den arbetslöshetskassa vars medlem han eller hon är på de villkor och grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt har ordnat tilläggsförsäkring. På finansieringen av tilläggsförsäkringen tillämpas bestämmelserna om statsandel i 2 kap. lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998). Till övriga delar ansvarar arbetslöshetskassan i fråga för finansieringen av tilläggsförsäkringen.

Utan hinder av 6 kap. 1—6 § har social- och hälsovårdsministeriet rätt att fastställa beloppet av och grunderna för bestämmandet av en förmån som betalas i form av en tilläggsförsäkring enligt 1 mom. Det fulla beloppet får dock inte vara större än vad som i lag bestäms om beloppet av inkomstrelaterad dagpenning.

13 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån en tid som motsvarar sammanlagt sju fulla arbetsdagar under högst åtta på var-

andra följande kalenderveckor. Självrisktiden åläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §.

Som självriskdagar kan inte räknas de dagar då personen i fråga inte uppfyller villkoren i 2 kap. för erhållande av dagpenning eller för vilka personen inte är berättigad till dagpenning på grund av begränsningarna enligt 3 kap. eller berättigad till jämkad dagpenning på grund av att arbetstidsgränserna enligt 4 kap. 3 § överskrids. Till självrisktiden räknas dock den i 3 kap. 4 § avsedda självrisktiden för dagpenning och rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen.

En person har trots 1 och 2 mom. rätt till arbetslöshetsdagpenning, om orsaken till att arbetet förhindrats är andra arbetstagares stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden och om han eller hon annars uppfyller villkoren för erhållande av arbetslöshetsdagpenning.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

1 §

Arbetslöshetsdagpenningens belopp

Grunddagpenningen är 22,22 euro per dag.

Den inkomstrelaterade dagpenningen består av en grunddel, som är lika stor som grunddagpenningen, och en förtjänstdel. Förhöjd förtjänstdel betalas om villkoren i 3 § uppfylls.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp beräknas med beaktande av vad som föreskrivs i 4 kap.

2 §

*Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänst-
del och förhöjda förtjänstdel*

Förtjänstdelen utgör 45 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som

överskrider denna gräns 20 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är högst 90 procent av den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Den inkomstrelaterade dagpenningens förhöjda förtjänstdel utgör 55 procent av skillnaden mellan dagslönen och grunddelen. Då lönen per månad är större än 90 gånger grunddelen, är förtjänstdelen i fråga om den del av dagslönen som överskrider denna gräns 32,5 procent. Beloppet av den inkomstrelaterade dagpenningen jämte barnförhöjning är då högst lika stort som den dagslön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen, dock minst lika stort som grunddelen jämte eventuell barnförhöjning.

Vid omvandling av den per månad beräknade lönen till dagslön eller tvärtom anses månaden omfatta 21,5 arbetsdagar.

3 §

Förutsättningarna för förhöjd förtjänstdel

Den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel betalas förhöjd till en arbetssökande som

1) har förlorat sitt arbete till följd av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker enligt 7 kap. 3, 4, 7 eller 8 § arbetsavtalslagen, av motsvarande orsaker enligt sjömanslagen eller av motsvarande orsaker som beror på en offentlig sammanslutnings verksamhet,

2) innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit medlem av en löntagarkassa minst fem år, och

3) innan han eller hon förlorade sitt arbete har varit minst 20 år i arbete på det sätt som avses i 11 §.

En person anses ha förlorat sitt arbete av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten även när han eller hon har sagt upp sitt arbetsavtal i enlighet

med 5 kap. 7 § arbetsavtalslagen sedan en permittering utan avbrott har varat minst 200 dagar.

Förhöjd förtjänstdel betalas för sammanlagt högst 150 dagar. Om uppsägningsgrunden har bestritts, beviljas inte inkomstrelaterad dagpenning eller betalas inte förhöjd innan ett slutligt avgörande i ärendet har fattats.

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Den lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning beräknas utgående från personens stabiliserade lön för den tid omedelbart innan arbetslösheten började under vilken han eller hon har uppfyllt löntagares arbetsvillkor. Om arbetet eller löneinkomsten har varit av säsongbetonad eller oregelbunden natur, beräknas den inkomstrelaterade dagpenningen på årsinkomsten.

Som den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen beaktas lön och annat vederlag som skall betraktas som förvärvsinkomst och som har betalats som ersättning för arbete.

Den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen för en person som får eller som har fått invalidpension i form av delpension eller deltidspension bestäms utgående från situationen när utbetalningen av pensionen började. Vad som bestäms ovan gäller den som har varit alterneringsledig enligt lagen om försök med alterneringsledighet (1663/1995) eller lagen om alterneringsledighet (/2002) eller har fått deltidstillägg enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller har haft partiell vårdledighet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om den stabiliserade löneinkomsten och de inkomster som skall beaktas i den, om utredning av inkomst med löneintyg eller beskattningssuppgifter samt om bestämmande av årsinkomsten.

5 §

Arbetsinkomsten för företagares inkomstrelaterade dagpenning

Företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms på grundval av den arbetsinkomst enligt vilken företagaren under sammanlagt högst 24 månader innan han eller hon blev arbetslös har varit försäkrad i en företagarkassa. Den arbetsinkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen får dock inte bestämmas till ett högre belopp än vad den fastställda arbetsinkomsten enligt lagen om pension för företagare eller lagen om pension för lantbruksföretagare utgör för nämnda tid eller lönen enligt lagen om pension för arbetstagare i genomsnitt har varit under nämnda tid. Har arbetsinkomsten under ovan nämnda tid ändrats, räknas den dagpenningens grundande arbetsinkomsten så att det sammanlagda beloppet av de fastställda arbetsinkomsterna divideras med motsvarande tid. En ökning av arbetsinkomsten med mera än 20 procent beaktas dock inte.

När förtjänstdelen av företagares inkomstrelaterade dagpenning bestäms gäller angående arbetsinkomsten vad som i 2 § 1 och 3 mom. föreskrivs om dagslönen.

Den arbetsinkomst som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen för en företagare som får eller som har fått invalidpension i form av delpension eller deltidspension bestäms utgående från situationen när utbetalningen av pensionen började.

Närmare bestämmelser om bestämmandet av den arbetsinkomst som ligger till grund för företagares inkomstrelaterade dagpenning kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Barnförhöjning

Till en mottagare av arbetslöshetsdagpenning som försörjer barn under 18 år betalas dagpenningen jämte barnförhöjning, vilken för ett barn är 4,21 euro, för två barn sammanlagt 6,18 euro och för tre eller flera barn sammanlagt 7,97 euro.

7 §

Dagpenningsperiodens maximitid

Grunddagpenning och inkomstrelaterad dagpenning betalas för sammanlagt högst 500 arbetslöshetsdagar. I maximitiden inräknas också utbildningsdagpenningsdagar enligt 10 kap. I maximitiden inräknas också sådana arbetslöshetsdagar för vilka en person har fått en arbetslöshetsförmån i en sådan stat med vilken Finland har ingått en överenskommelse om utkomstskydd för arbetslösa.

8 §

När dagpenningsperioden börjar från början

När en löntagare efter att ha blivit berättigad till arbetslöshetsdagpenning har uppfyllt arbetsvillkoret enligt 5 kap. 3 § 2 mom., börjar ovan nämnda maximitid räknas från början och den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen bestäms på nytt. Förfarandet är detsamma om en företagare har uppfyllt arbetsvillkoret för företagare i en följd.

Den inkomstrelaterade dagpenningen för löntagare som bestäms utgående från de nya inkomstuppgifterna är minst lika stor som grunddagpenningen och, om löntagaren har uppfyllt arbetsvillkoret innan maximitiden gått ut, minst 80 procent av den inkomstrelaterade dagpenning som tidigare betalades till löntagaren. Jämförelsen görs med en sådan full dagpenning som bestäms i enlighet med 2 § 1 mom. Barnförhöjningar ingår inte i de dagpenningar som används vid jämförelsen.

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Till en arbetssökande som är född före 1950 och som har fyllt 57 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut kan utan hinder av maximitiden betalas löntagares inkomstrelaterade dagpenning och grunddagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken han eller hon fyller 60 år. Till en person som är född före 1950 och som har

fyllt 60 år innan maximitiden enligt 7 § gått ut betalas dagpenning dock till utgången av den kalendermånad under vilken maximitiden om 500 dagar går ut.

Till en arbetssökande som är född 1950 eller därefter kan utan hinder av maximitiden enligt 7 § betalas löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken den arbetssökande fyller 65 år, om han eller hon

1) har fyllt 59 år före utgången av maximitiden, och

2) när maximitiden går ut har varit i arbete på det sätt som avses i 11 § 1 mom. minst 5 år under de senaste 20 åren.

10 §

Förhöjt belopp av den inkomstrelaterade dagpenningen för tilläggsdagarna

När månadslönen är större än 90 gånger grunddelen är den inkomstrelaterade dagpenningens förtjänstdel för tilläggsdagar som avses i 9 § 2 mom. 32,5 procent i fråga om den del av dagslönen som är större än 90 gånger grunddelen, om den arbetssökande innan han eller hon blev berättigad till tilläggsdagar har varit

1) medlem av en löntagarkassa minst fem år, och

2) i arbete på det sätt som avses i 11 § minst 20 år.

11 §

Beaktande av tid i arbete

När tiden i arbete enligt 3, 9 och 10 § beräknas, beaktas det arbete som förutsätts för grundpension enligt 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller för annan därmed jämförbar pension som grundar sig på anställnings- eller tjänsteförhållande. När tiden i arbete beräknas beaktas arbete som personen i fråga har utfört efter att ha fyllt 18 år.

När tiden i arbete enligt 3 och 10 § beräknas beaktas som tid som jämställs med arbete dessutom den tid

1) för vilken en person har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen eller specialvårdspenning för sådan tid för vilken han eller hon inte har intjänat pension enligt 1 mom.,

2) under vilken en person har varit vårdledig med stöd av lag eller kollektivavtal eller tjänstekollektivavtal eller fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst, och

3) under vilken en person har varit arbetsoförmögen på grund av sjukdom, lyte eller skada och därvid fått pension enligt 1 mom., rehabiliteringsstöd eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Av tiden i arbete kan högst en fjärdedel vara sådan i 2 mom. avsedd tid som jämställs med arbete.

III AVDELNINGEN

ARBETSMARKNADSSTÖD

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

1 §

Rätt till arbetsmarknadsstöd

Berättigade till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag är arbetslösa

1) som inte uppfyller arbetsvillkoret, eller

2) vars rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört för att maximitiden enligt 6 kap. 7 eller 9 § har gått ut, och

3) som är i behov av ekonomiskt stöd (behovsprövning).

För tiden för arbetskraftspolitisk vuxenutbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning och yrkesväglednings- och rehabiliteringsåtgärder enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice (arbetskraftspolitiska åtgärder), in-

tegrationsåtgärder för invandrare samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte tryggas försörjningen med arbetsmarknadsstöd för den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd.

Den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd kan på ansökan beviljas arbetsmarknadsstöd som ersättning för kostnader för mottagande av arbete för att stödja hans eller hennes sysselsättning (*resebidrag*).

Sammanfatt stöd kan på arbetsgivarens ansökan beviljas för lönekostnaderna för en långtidsarbetslös som är berättigad till arbetsmarknadsstöd. Den sysselsatte har inte rätt till arbetsmarknadsstöd för den tid för vilken stödet betalas till arbetsgivaren.

2 §

Berättigade till arbetsmarknadsstöd

För tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder enligt 3—7 § betraktas som berättigade till arbetsmarknadsstöd utöver de som får arbetsmarknadsstöd dessutom arbetslösa arbetssökande till vilka stöd inte betalas för arbetslöshetstiden på grund av

- 1) att ansökan om arbetsmarknadsstöd försetts på det sätt som avses i 11 kap. 1 §,
- 2) en begränsning enligt 8 kap. 2 § i anslutning till yrkesutbildning,
- 3) väntetid enligt 8 kap. 4 §,
- 4) självrisktid enligt 9 §,
- 5) tid utan ersättning,
- 6) skyldighet att vara i arbete,
- 7) jämkning eller minskning av en förmån enligt 4 kap., eller
- 8) behovsprövning enligt 9 kap. 3 och 4 §.

3 §

Arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetskraftspolitiska åtgärder

Arbetsmarknadsstöd betalas till en person som är berättigad till stödet för den tid under vilken han eller hon deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd. Bestämmelser om betalning av arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning till den som

deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd finns i 9 kap. 5 §.

En arbetssökande är berättigad till arbetsmarknadsstöd för den tid under vilken han eller hon deltar i en arbetskraftspolitisk åtgärd som ordnas utomlands utan hinder av vad som i 2 kap. 3 § bestäms om utlandsresa som hinder för att vara på arbetsmarknaden.

4 §

Arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd

Berättigad till arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd är en arbetslös invandrare som

- 1) uppfyller villkoren enligt 1 § 1 mom.,
- 2) följer den i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) avsedda integrationsplanen med beaktande av vad som bestäms i 8 kap. 3 § 2 mom. och 5 §, och

- 3) uppfyller villkoren enligt 14 § 1 mom. lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande.

Till den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd betalas arbetsmarknadsstöd i form av integrationsstöd också under tiden för åtgärder som ingår i den integrationsplan som avses i 11 § lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande. I nämnda lag och med stöd av den bestäms om jämställande av integrationsåtgärder för invandrare med arbetskraftspolitiska åtgärder.

En invandrare har inte rätt till arbetsmarknadsstöd för de tre år som avses i 10 § 2 mom. i sistnämnda lag annat än i form av integrationsstöd.

5 §

Resebidrag

Arbetskraftsbyrån kan bestämma att resebidrag skall betalas till den som är berättigad till arbetsmarknadsstöd och som tar emot heltidsarbete som varar i minst sex månader utanför sin pendlingsregion och för vilken mottagandet av arbetet medför betydande kostnader.

Resebidrag betalas inte på grundval av ett sådant anställningsförhållande

1) där arbetsgivaren har beviljats stöd för lönekostnaderna av sysselsättningsanslag eller sammansatt stöd, eller

2) som har börjat innan Arbetskraftsmyndigheten har gett ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande om beviljande av bidraget.

6 §

Sammansatt stöd

Arbetskraftsbyrån kan bestämma att sammansatt stöd skall betalas till arbetsgivaren, om

1) den sysselsatte är berättigad till arbetsmarknadsstöd när stödet beviljas,

2) den sysselsattes rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på den grund som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten (maximitid) eller den sysselsatte på grundval av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar när stödet beviljas,

3) anställningsförhållandet inte har börjat när stödet beviljas, och

4) arbetsgivaren när stödet beviljas har förbundit sig att betala en lön som är minst lika stor som fullt arbetsmarknadsstöd enligt 9 kap. 1 § 1 mom. för arbetslöshetstid under vilken den sysselsatte på grund av begränsningen i 19 § 1 mom. sjukförsäkringslagen (självrisktid) inte får dagpenning eller någon annan motsvarande lagstadgad ersättning eller lön för sjukdomstiden av arbetsgivaren på någon annan grund.

Som tidpunkt för beviljande av stödet betraktas vid tillämpningen av 1 mom. den dag då Arbetskraftsmyndigheten ger ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande om beviljande av sammansatt stöd.

Sammansatt stöd kan beviljas även för lönekostnaderna för deltidsarbete.

Sammansatt stöd beviljas inte statens ämbetsverk och inrättningar.

På sammansatt stöd tillämpas dessutom vad som i lagen om offentlig Arbetskraftsservice eller med stöd av den bestäms om sysselsättningsstöd som beviljas arbetsgivaren, om inte något annat bestäms i denna lag.

7 §

Arbetsmarknadsstöd under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsmarknadsstöd betalas till den som är berättigad till stödet under tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Med avvikelse från 2 § betraktas inte en i 2 § 2, 3 och 6 punkten avsedd deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som berättigad till arbetsmarknadsstöd.

8 §

Ersättning för uppehålle

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehålle (ersättning för uppehålle) till arbetssökande som deltar i Arbetskraftspolitiska åtgärder finns i lagen om offentlig Arbetskraftsservice.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas i ersättning för uppehålle 7 euro för varje dag som den arbetslöse deltar i verksamhet enligt den i 2 kap. 5 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte avsedda aktiveringsplanen.

9 §

Självrisktid

Arbetsmarknadsstöd betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån sammanlagt fem arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor (*självrisktid*). Till självrisktiden räknas inte arbetslöshetsdagar som ingår i väntetiden enligt 8 kap. 4 § eller i tider utan ersättning eller i skyldigheten att vara i arbete.

Självrisktiden uppnås även då den i 4 kap. 1 § nämnda arbetslösheten för en arbetstagare med förkortad arbetsvecka eller i deltidsarbete uppgår till sammanlagt en tid som motsvarar fem arbetslöshetsdagar.

Till självrisktiden räknas även de dagar då personen i fråga efter det arbetslösheten börjat

har varit arbetsoförmögen utan att för denna tid få dagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller annan motsvarande lagstadgad ersättning eller av arbetsgivaren lön för sjukdomstiden.

Självrisktid förutsätts emellertid inte

1) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar omedelbart efter att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 eller 9 § har uppnåtts, eller

2) då arbetet förhindras av andra arbetstagarers stridsåtgärd som inte står i samband med personens anställningsvillkor eller arbetsförhållanden, och

3) villkoren för erhållande av arbetsmarknadsstöd uppfylls i övrigt.

10 §

Självrisktidens giltighet

Självrisktiden är i kraft till utgången av det kalenderår under vilket den i sin helhet har uppkommit.

Under ett begynnande kalenderår förutsätts ny självrisktid inte

1) så länge som personen i fråga utan avbrott får arbetsmarknadsstöd,

2) då självrisktiden fördelar sig på två kalenderår,

3) då självrisktiden har gått till ända vid utgången av ett kalenderår utan att utbetalningen av arbetsmarknadsstödet ännu har börjat,

4) då rätten till arbetsmarknadsstöd börjar på nytt inom 14 dagar från det att föregående rätt till arbetsmarknadsstöd upphörde, eller

5) då en person har fått en rehabiliteringsförmån enligt 3 kap. 4 § 5 punkten eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen och återgår till att vara arbetslös arbetssökande inom 14 dagar från det att den förmån som avses ovan har upphört.

11 §

Försök med sammansatt stöd

Med avvikelse från de förutsättningar för sammansatt stöd som anges i 6 § 1 mom. 2 punk-

ten kan sammansatt stöd fastställas att betalas till arbetsgivaren, om den person som kommer att sysselsättas vid tidpunkten för beviljande av stödet fått arbetsmarknadsstöd för minst 200 dagar på grundval av arbetslöshet. Sammansatt stöd beviljas härvid som arbetsmarknadsstöd utan den andel för sysselsättningsstöd som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice.

I fråga om sammansatt stöd som beviljas med stöd av 1 mom. och arbete som utförs inom ramen för sammansatt stöd tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om sammansatt stöd och arbete som utförs inom ramen för sammansatt stöd i denna lag och i lagen om offentlig arbetskraftsservice och med stöd av dem. För uppnående av syftet med försöket kan dock statsrådet genom förordning föreskriva om undantag i fråga om förfarandet vid beviljande och utbetalning av stödet.

Om det för stödjande av en persons sysselsättning ansöks om sammansatt stöd som arbetsmarknadsstöd utan andel för sysselsättningsstöd, börjar maximitiden för det sammansatta stödet med avvikelse från 9 kap. 7 § 3 mom. 2 punkten räknas från början, när personen efter tidigare arbete som utförs inom ramen för sammansatt stöd har fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet för minst 200 dagar.

Bestämmelserna i 1—3 mom. tillämpas till och med den 31 december 2005, dock så att sammansatt stöd som beviljats med stöd av denna paragraf på sin höjd kan betalas till och med den 31 december 2007.

8 kap.

Särskilda arbetskraftspolitiska begränsningar för arbetsmarknadsstöd

1 §

Andra än finska medborgare

Den som inte är finsk medborgare har rätt till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag, förutsatt att han eller hon enligt en för Finland bindande

internationell överenskommelse eller ett uppehålls- eller arbetstillstånd har obegränsad rätt att arbeta här.

2 §

Unga som saknar yrkesutbildning

Den som är under 25 år och som efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter (ung person som saknar yrkesutbildning) har inte rätt till arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet.

Berättigad till arbetsmarknadsstöd är med avvikelse från 1 mom. en ung person i åldern 18—24 som saknar yrkesutbildning och som trots aktivt sökande efter arbete och till utbildning inte har kunnat ordnas arbete, utbildning eller någon arbetskraftspolitisk åtgärd. För att han eller hon skall bevara rätten till arbetsmarknadsstöd förutsätts att han eller hon är villig att ta emot arbete och delta i utbildning och arbetskraftspolitiska åtgärder, samt aktivt och fortlöpande söker sig till i 1 mom. avsedd lämplig utbildning.

En ung person som saknar yrkesutbildning har inte rätt att få arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet, om han eller hon utan giltig orsak

1) har vägrat ta emot, lämnat eller blivit uppsagd från arbete eller från utbildning enligt 2 kap. 16 §,

2) har vägrat delta i arbetspraktik, arbetsprövning eller rehabilitering eller avbrutit en sådan åtgärd, eller

3) har låtit bli att söka till för honom eller henne lämplig yrkesutbildning för vilken kan beviljas studiestöd, eller har vägrat att delta i, lämnat eller av eget förvållande blivit avstängd från sådan utbildning.

En person under 25 år som i enlighet med 3 mom. har förlorat sin rätt till arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet, har rätt att på nytt få arbetsmarknadsstöd vid arbetslöshet efter att han eller hon

1) har genomgått den utbildning som avses i 1 mom., eller

2) har haft ett arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller har deltagit i arbetspraktik, arbetsprövning eller arbetsmarknadspolitisk vuxenutbildning i minst 5 månader (skyldighet att vara i arbete).

I fråga om giltig orsak att vägra delta i eller att avbryta arbetspraktik tillämpas vad som i 2 kap. 18 och 19 § bestäms om giltig orsak att vägra delta i eller att avbryta arbetslivsträning och arbetsprövning.

3 §

Att söka till yrkesutbildning

En ung person som saknar yrkesutbildning anses i enlighet med 2 § 2 mom. aktivt och fortlöpande söka in till utbildning, om han eller hon vid varje gemensam ansökan söker in till flera typer av sådan examensinriktad yrkesutbildning i fråga om vilken han eller hon uppfyller kraven på grundutbildning och eventuella övriga kriterier för antagning av studerande. Enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet kan det räknas in i utbildningsalternativen, om personen söker till utbildning som inte ingår i gemensam ansökan men som är examensinriktad och främjar yrkesfärdigheterna samt om han eller hon söker in till gymnasium vid gemensam ansökan. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om antalet utbildningsalternativ som förutsätts för aktivt sökande till utbildning och om grunderna för antagning av studerande.

Om det i en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i en aktiveringsplan enligt 3 kap. lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ingår att personen skall söka in till utbildning i större omfattning än 1 mom. anger, anses personen aktivt och fortlöpande söka in till utbildning om planen genomförs.

I fråga om invandrare avses med sökande till yrkesutbildning sökande till utbildning som ingår i hans eller hennes integrationsplan och för vilken studiestöd kan beviljas.

I fråga om en ung person som saknar yrkesutbildning tillämpas inte 2 kap. 7 § 3 mom.

4 §

Väntetid

Arbetsmarknadsstöd betalas först efter en väntetid på fem månader till en arbetssökande som inte har uppfyllt arbetsvillkoret och inte genomgått sådan utbildning efter grundskolan eller gymnasiet som leder till examen och ger yrkesfärdigheter. Väntetiden börjar från registreringen som arbetslös arbetssökande, utgången av tiden utan ersättning eller fullgörandet av skyldigheten att vara i arbete.

Väntetiden uppnås när den arbetssökande efter att han eller hon, efter att ha registrerat sig som arbetslös arbetssökande, i sammanlagt fem månader har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret, företagare eller arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller deltagit i en Arbetskraftspolitisk åtgärd.

Väntetiden minskas med den tid under vilken den arbetssökande under de två åren före registreringen som arbetslös arbetssökande har varit på arbetsmarknaden på det sätt som avses i 2 mom.

Med avvikelse från 2 och 3 mom. inräknas i väntetiden inte den tid som den arbetssökande har varit på arbetsmarknaden under tiden för heltidsstudier eller en ferieperiod i anslutning därtill eller en ferieperiod mellan olika läroanstalter eller under tid utan ersättning eller under skyldighet att vara i arbete.

5 §

Vägran att delta i och avbrytande av integrationsåtgärder

En invandrare som utan giltig orsak vägrar delta i en sysselsättningsfrämjande åtgärd som avtalats specificerat i integrationsplanen och som skall anses skäligen eller avbryter en sådan åtgärd, är inte berättigad till arbetsmarknadsstöd under 60 dagar från tidpunkten för vägran eller avbrytandet.

6 §

Vägran och avbrytande i anslutning till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

En i 3 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte avsedd person som vägrar delta i utarbetandet av en aktiveringsplan är inte berättigad till arbetsmarknadsstöd under 60 dagar från tidpunkten för vägran.

En ung person som avses i 3 § 1 mom. lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och som utan giltig orsak vägrar delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller avbryter eller av eget förvållande måste avbryta arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, är inte berättigad till arbetsmarknadsstöd under 60 dagar från tidpunkten för vägran eller avbrytandet.

Om någon upprepade gånger förfar på det sätt som avses i 1 eller 2 mom. och det därför kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill delta i åtgärder som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, är han eller hon inte berättigad till arbetsmarknadsstöd förrän han eller hon i minst tre månader har varit i arbete som räknas in i arbetsvillkoret eller deltagit i Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning eller, om han eller hon är under 25 år, i utbildning som avses i 2 § 1 mom. (skyldighet att vara i arbete).

7 §

Giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den

Giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den har en person som

1) är i annat än tillfälligt arbete som utförs i anställningsförhållande och där den ordinarie arbetstiden överstiger åtta timmar i veckan,

2) är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet som avses i 1 kap. 6 § eller som håller på att inleda företagsverksamhet på heltid,

3) är studerande på heltid enligt 2 kap. 6 §, eller

4) deltar i en Arbetskraftspolitisk åtgärd.

Dessutom har en person giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den, om verksamheten

1) inte lämpar sig för honom eller henne med beaktande av hans eller hennes hälsotillstånd,

2) väsentligen avviker från aktiveringsplanen,

3) har ordnats så att kommunen eller någon annan instans som står för genomförandet av arbetsverksamheten försummar att iaktta bestämmelserna i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

4) ordnas utanför hans eller hennes pendlingsregion.

En person har giltig orsak att vägra delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller att avbryta den också av någon annan orsak än de som avses i 1 och 2 mom., om denna orsak med tanke på inträdet eller återinträdet på arbetsmarknaden är jämförbar med dessa.

9 kap.

Arbetsmarknadsstödet belopp och varaktighet

1 §

Arbetsmarknadsstödet belopp

Arbetsmarknadsstödet fulla belopp är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom.

Till en mottagare av arbetsmarknadsstöd betalas barnförhöjning på det sätt som bestäms i 6 kap. 6 §.

Arbetsmarknadsstödet belopp skall räknas ut med beaktande av 4 kap.

I resebidrag betalas arbetsmarknadsstöd enligt 1 och 2 mom.

2 §

Beloppet av sammansatt stöd

Till arbetsgivaren betalas i stöd för lönekostnaderna fullt arbetsmarknadsstöd enligt 1 § 1 mom.

Stöd betalas inte om de kostnader som en persons lön åsamkar arbetsgivaren per månad är mindre än beloppet av fullt arbetsmarknadsstöd per månad. Som lönekostnader betraktas lön som betalas till en sysselsatt person före avdrag för den försäkrades lagstadgade avgifter och skatter samt dessutom arbetsgivarens lagstadgade socialskyddsavgift, arbetspensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- och arbetslöshetsförsäkringspremier samt obligatorisk grupplivförsäkringspremie.

Bestämmelser om maximibeloppet av stöd som betalas till olika arbetsgivare och om förfarandet vid utbetalningen av stödet utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen

Vid prövningen av sökandens behov av ekonomiskt stöd skall beaktas hans eller hennes egna inkomster i sin helhet och även makens till den del de överstiger 236 euro i månaden. Inkomsterna fastställs utgående från de vid beskattningen konstaterade inkomsterna. Arbetsmarknadsstödet bestäms dock enligt situationen vid den tidpunkt då stödet betalas ut, på basis av antingen de beräknade eller annars konstaterbara inkomsterna. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de inkomster som skall beaktas vid behovsprövningen.

Som inkomster vid behovsprövningen beaktas inte (prioriterade inkomster)

1) barnbidrag,

2) stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn,

3) bostadsbidrag,

4) militärunderstöd,

5) livränta och tilläggsränta enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

6) kompletteringsbelopp enligt familjepensionslagen (38/1969),

7) utkomststöd enligt lagen om utkomststöd, samt

8) ersättning för särskilda kostnader på grund av lyte, skada eller men.

4 §

Behovsprövning

Från det månadsvis uträknade beloppet av sådant fullt arbetsmarknadsstöd som avses i 1 § 1 mom. skall i fråga om försörjningspliktiga dras av 50 procent från den enligt 3 § fastställda inkomstdel som överstiger 848 euro i månaden. I fråga om den som saknar familj skall på motsvarande sätt dras av 75 procent från den enligt 3 § bestämda del av inkomsterna som överstiger 253 euro i månaden. Inkomstgränsen för den som har familj höjs med 106 euro för varje barn som inte har fyllt 18 år och som han eller hon försörjer. Månatliga inkomstposter som påverkar fastställandet av arbetsmarknadsstödet avrundas nedåt till närmaste hela euro så att den överskjutande delen lämnas obeaktad.

Arbetsmarknadsstödet skall justeras om de inkomster som inverkar på dess belopp har stigit eller sjunkit väsentligt. Det justerade arbetsmarknadsstödet börjar betalas från och med tidigaste möjliga betalningspost.

Utan hinder av vad som i 1 mom. och i 3 § bestäms om behovsprövning i fråga om arbetsmarknadsstöd betalas arbetsmarknadsstödet ut till högst ett belopp som beräknas enligt 4 kap. 7 § 1 mom.

Om det med utgångspunkt i förtjänstnivåindexet bedöms att den allmänna lönenivån i landet väsentligt förändras skall de belopp som anges i 1 mom. och i 3 § justeras genom förordning av statsrådet i förhållande till förändringarna i lönenivån.

5 §

Arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning

Arbetsmarknadsstöd beviljas utan behovsprövning under den tid en person deltar i sådan utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning, arbetsprövning eller av arbetsförvaltningen anordnad rehabilitering som avses i lagen om offentlig arbetskraftsservice samt under arbetsverksamhetsperioder enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Arbetsmarknadsstöd betalas utan behovsprövning också till en person som har fyllt 55 år och som uppfyller arbetsvillkoret när han eller hon blir arbetslös.

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning under den maximitid som avses i 6 kap. 7 § eller 9 § 1 mom. betalas arbetsmarknadsstöd utan behovsprövning under de 180 första arbetslöshetsdagarna. De nämnda 180 arbetslöshetsdagarna börjar räknas från början när han eller hon på nytt blir berättigad till arbetsmarknadsstöd efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut.

6 §

Partiellt arbetsmarknadsstöd

Arbetsmarknadsstödet är 50 procent av det enligt 1 § 1—3 mom. och 3—5 § beräknade arbetsmarknadsstödet, om den arbetssökande bor i sina föräldrars hushåll och inte har uppfyllt arbetsvillkoret.

Vad som bestäms i 1 mom. tillämpas dock inte

1) under den tid den arbetssökande deltar i utbildning, arbetspraktik, arbetslivsträning eller arbetsprövning enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice eller i rehabilitering anordnad av arbetskraftsmyndigheten, eller

2) under en arbetsverksamhetsperiod som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

3) på en arbetssökande som bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster i enlighet med 3 § uppgår till högst 1 781 euro i månaden; inkomstgränsen höjs med 106 euro för varje person som den arbetssökandes föräldrar försörjer och som bor i samma hushåll.

Från ett arbetsmarknadsstöd till fullt belopp räknat per månad avdras i de fall som avses i 2 mom. 3 punkten 50 procent av den del av inkomsterna som bestäms enligt 3 § och som överstiger inkomstgränsen i 2 mom. 3 punkten. Arbetsmarknadsstöd som nedsatts på grund av föräldrarnas inkomster skall dock vara minst så stort som anges i 1 mom.

När 2 mom. 3 punkten tillämpas, om sökanden bor i samma hushåll som sina föräldrar och föräldrarnas inkomster överstiger inkomstgränsen, men sökanden på ett tillförlitligt sätt kan visa att föräldrarna faktiskt inte stödjer honom eller henne ekonomiskt, skall arbetsmarknadsstödet betalas utan ett avdrag enligt 1 mom.

7 §

Arbetsmarknadsstödet varaktighet

Arbetsmarknadsstödet betalas utan tidsbegränsning.

Det kan bestämmas att resebidrag skall betalas för längst två månader efter att anställningsförhållandet inleddes. Resebidrag betalas för fem dagar i veckan utan hinder av vad som i 3 kap. 2 § bestäms om antalet förmånsdagar per vecka.

Det kan bestämmas att sammansatt stöd skall betalas till arbetsgivaren för högst 24 månader per person. Kombinerat med sysselsättningsstödet kan det dock bestämmas att arbetsmarknadsstödet skall betalas till arbetsgivaren för högst 12 månader per person. Maximitiderna börjar räknas från början när en person

1) efter att arbetsvillkoret uppfyllts och maximitiden för arbetslöshetsdagpenning gått ut på nytt blivit berättigad till arbetsmarknadsstöd, eller

2) efter arbete för vilket sammansatt stöd betalats fått arbetsmarknadsstöd på grundval av arbetslöshet i minst 500 dagar.

IV AVDELNINGEN

UTBILDNINGSDAGPENNING

10 kap.

Bestämmelser om utbildningsdagpenning

1 §

Tillämpningsområde

Enligt denna lag betalas för tryggnad av försörjningen under utbildningstiden utbildningsdagpenning till en arbetslös som söker sig till frivillig utbildning som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter.

2 §

Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att personen när utbildningen inleds är arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån. Bestämmelserna i 2 och 8 kap. tillämpas inte på utbildningsdagpenning.

3 §

Särskilda förutsättningar för erhållande av utbildningsdagpenning

Rätt till utbildningsdagpenning har den som påbörjar sådan utbildning på heltid som främjar hans eller hennes yrkesfärdigheter. Rätt till utbildningsdagpenning har också den som på heltid återupptar sådana studier som främjar yrkesfärdigheterna och som avbrutits innan han eller hon blev arbetslös.

Förutsättning för erhållande av utbildningsdagpenning är att sökanden när utbildningen inleds

1) under de omedelbart föregående 12 månaderna fått arbetslöshetsdagpenning eller arbetsmarknadsstöd för minst 86 arbetslöshetsdagar, samt

2) under sammanlagt minst 10 år utfört sådant arbete som ger rätt till i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare avsedd grundpension eller annan med den jämförbar pension som grundar sig på anställnings- eller tjänsteförhållande; när tiden beräknas beaktas också arbete som sökanden har utfört innan han eller hon har fyllt 23 år.

Arbetet kan räknas till godo endast en gång när den i 2 mom. 2 punkten avsedda tiden beräknas. Om sökanden har fått stöd enligt lagen om stödjande av långtidsarbetslösas frivilliga studier (709/1997), räknas endast tid efter det stödet mottagits med i arbetstiden.

4 §

Förutsättningar som gäller utbildningen

Utbildning som främjar yrkesfärdigheterna är utbildning som omfattar minst 20 studieveckor i en följd och som ordnas vid en läroanstalt under offentlig tillsyn som följer:

1) utbildningen leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkeshögskoleexamen eller påbyggnadsexamen vid yrkeshögskola,

2) utbildningen utgör förberedelse för yrkes- eller specialyrkesexamen eller yrkesinriktad grundexamen som avläggs som fristående examen,

3) utbildningen utgör annan yrkesinriktad tilläggsutbildning enligt lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning än sådan som avses i 2 punkten,

4) utbildningen utgör i lagen om yrkesutbildning avsedd hushållsundervisning som ordnas på annat sätt än som yrkesinriktad grundutbildning eller förberedande och rehabiliterande undervisning och handledning som ordnas för handikappade studerande, eller

5) specialiseringsstudier som ordnas såsom fortbildning vid yrkeshögskolor och universitet eller pedagogiska studier som leder till lärarberörighet.

Om den som ansöker om utbildningsdagpenning tidigare har bedrivit studier som har syftat till en lägre eller högre högskoleexamen men har avbrutit dessa studier innan arbetslösheten enligt 3 § 2 mom. 1 punkten har börjat, jämfställs med utbildning som avses i 1 mom. sådan utbildning som leder till samma examen som de tidigare studierna eller leder till att en högre högskoleexamen avläggs i det fall att den som ansöker om stödet, på basis av en tidigare examen eller andra studieprestationer, har godkänts för sådana studier som leder till högre högskoleexamen och som ett universitet ordnar som ett särskilt planerat program.

Om avsaknaden av allmänbildande utbildning utgör ett hinder för sysselsättning eller deltagande i yrkesutbildning och behovet av utbildning konstateras i en jobbsökarplan, jämfställs fullgörandet av grundskolans lärokurs eller slutförandet av gymnasiet lärokurs, om den studerande redan tidigare har bedrivit gymnasiestudier, med utbildning enligt 1 mom.

I fråga om utbildning på heltid gäller det som bestäms i lagen om studiestöd (65/1994) och med stöd av den.

5 §

Utbildningsdagpenningens belopp

En studerande har rätt till utbildningsdagpenning för utbildningstiden. I utbildningsdagpenning betalas den arbetslöshetsförmån enligt denna lag som berörs av de bestämmelser som skulle tillämpas på personen i fråga om han eller hon vore arbetslös.

På utbildningsdagpenning tillämpas inte 6 kap. 3 § 3 mom. Utbildningsdagpenningen betalas förhöjd i enlighet med 6 kap. 2 § 2 mom. även till en sådan person som har fått den inkomstrelaterade dagpenningens förhöjda tjänstdel för 150 dagar.

6 §

Utbildningsdagpenningens längd

Utbildningsdagpenning betalas för utbildningstiden och även för ferieperioderna under utbildningen för högst fem dagar per kalendervecka. Utbildningsdagpenning betalas för högst 500 dagar.

De betalda utbildningsdagpenningarna räknas till maximitiden om 500 dagar för arbetslöshetsdagpenningen enligt 6 kap. 7 §. Det sammanräknade antalet i utbildningsdagpenning och arbetslöshetsdagpenning betalda ersättningsdagar kan vara högst 586 dagar. För utbildningstid efter detta betalas en utbildningsdagpenning som är lika stor som arbetsmarknadsstödet högst tills personen i fråga har fått utbildningsdagpenning för 500 dagar.

7 §

Studerandes skyldigheter

En studerande skall regelbundet delta i utbildningen enligt undervisningsplanen.

För att behålla rätten till utbildningsdagpenning skall den studerande ha framgång i sina studier. En högskolestuderande anses ha gjort tillräckliga framsteg i sina studier, om han eller hon har kommit framåt i sina studier enligt de allmänna kriterier som studiestödsnämnden vid respektive högskola har fastställt i enlighet med 9 § lagen om studiestöd. Vid behov kan den som betalar ut utbildningsdagpenningen begära ett utlåtande från studiestödsnämnden om den studerandes framsteg i studierna. Studiestödsnämnden skall lämna sitt utlåtande inom två månader från det begäran framställdes.

Om en studerande utan godtagbart skäl har varit frånvarande från utbildningen enligt undervisningsplanen så att det är uppenbart att han eller hon inte kan klara av studierna enligt planen på godtagbart sätt eller om han eller hon annars väsentligen har försummat studierna, skall utbildningen anses ha blivit avbruten.

8 §

Studerandes skyldighet att lämna uppgifter

En studerande skall lämna Arbetskraftsbyrån intyg av utbildningsanordnaren över godkännande till utbildning, inledande av utbildningen och att utbildningen motsvarar förutsättningarna enligt 4 §.

Den studerande skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen intyg enligt 1 mom. och en utredning om de inkomster och förändringar i dem som inverkar på utbildningsdagpenningens storlek och om när utbildningen inleds och avbryts och andra uppgifter som behövs för utbetalningen av utbildningsdagpenningen.

9 §

Utbildningsanordnarens skyldighet att lämna uppgifter

Utbildningsanordnaren ger studeranden ett intyg över godkännande till utbildning, inledande av utbildningen och över att utbildningen motsvarar förutsättningarna enligt 4 §.

Läroanstalten skall utan dröjsmål underrätta den som betalar ut utbildningsdagpenningen om att utbildningen har avslutats eller avbrutits. Den studerande skall innan betalaren underrättas ges tillfälle att inkomma med en utredning i saken.

För fullgörande av skyldigheten enligt 2 mom. tillställer Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna läroanstalterna uppgifter om de studerandes namn och personbeteckningar som har beviljats utbildningsdagpenning.

10 §

Arbetskraftsbyråns skyldighet att lämna uppgifter

Arbetskraftsbyrån skall lämna den som betalar ut utbildningsdagpenningen upplysningar om dem som inlett utbildning enligt 4 § och om dem som är arbetslösa arbetssökande när utbildningen inleds.

V AVDELNINGEN
VERKSTÄLLIGHET OCH SÖKANDE AV
ÄNDRING

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

1 §

Ansökan om arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning, arbetsmarknadsstöd och utbildningsdagpenning söks skriftligen hos Folkpensionsanstalten. Inkomstrelaterad dagpenning och utbildningsdagpenning söks skriftligen hos den arbetslöshetskassa där den arbets sökande är medlem. Ansökan om sammansatt stöd eller resebidrag kan också lämnas till arbetskraftsbyrån.

Arbetslöshetsförmåner beviljas inte utan särskilt vägande skäl retroaktivt för längre tid än tre månader före den tidpunkt då ansökan anhängigjordes.

Ansökan blir anhängig när den anländer till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan. Har ansökan om inkomstrelaterad dagpenning avslagits, anses ansökan om grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd ha blivit anhängig när ansökan om inkomstrelaterad dagpenning anländer till arbetslöshetskassan, under förutsättning att grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd har sökts inom tre månader efter det att sökanden erhöll kännedom om arbetslöshetskassans avslagsbeslut.

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som ansöker om en arbetslöshetsförmån skall lämna Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan de uppgifter som behövs för beviljande och utbetalning av förmånen. Den som får eller ansöker om en förmån är dessutom skyldig att lämna Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan de utredningar som de begär och som

behövs i synnerhet för att konstatera att makar har separat ekonomi och bor åtskilda på det sätt som avses i 1 kap. 7 §.

Den som ansöker om en arbetslöshetsförmån skall på det sätt som arbetskraftsbyrån bestämmer för arbetskraftsbyrån förete av arbetskraftskommissionens eller arbetskraftsbyråns utlåtande förutsatta utredningar som berör honom eller henne personligen.

Om en sådan förändring inträffar i en förmånstagares omständigheter som kan påverka rätten att få en förmån eller minska förmånsbeloppet, skall han eller hon omedelbart underrätta den som betalar ut arbetslöshetsförmånen om ändringen. Förmånstagaren skall omedelbart underrätta arbetskraftsbyrån om en ändring i förhållanden som avses i 4 §.

De förändringar i förmånstagarens omständigheter som avses i 3 mom. och som den som får en arbetslöshetsförmån omedelbart skall meddela den som betalar ut förmånen är

- 1) tidigare medlemskap i en arbetslöshetskassa,
- 2) beviljad grunddagpenning,
- 3) om personen är arbetssökande och om han eller hon inte längre söker arbete,
- 4) fortsatt arbetslöshet,
- 5) anställning, tjänsteförhållande, eget arbete och företagsverksamhet som inletts eller upphört,
- 6) lön eller annat vederlag för anställning, tjänsteförhållande, eget arbete och företagsverksamhet,
- 7) ekonomisk förmån eller ersättning på grundval av anställning, tjänsteförhållande, eget arbete eller företagsverksamhet,
- 8) beviljat avgångsbidrag,
- 9) arbetstid som använts för arbetet,
- 10) inkomst från försäljning av företag eller företagstillgångar i samband med nedläggning av företagsverksamhet eller företagstillgångar som tagits i privat bruk,
- 11) en arbetskraftspolitisk åtgärd enligt lagen om offentlig arbetskraftsservice som avslutats,
- 12) till utbildningsdagpenning berättigande utbildning som har avslutats,

13) ersättning för inkomstbortfall i enlighet med trafikförsäkring eller olycksfallsförsäkring eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst,

14) en social förmån som erhållits eller ansöpts i Finland och utomlands, inbegripet stöd för hemvård som maken eller sambon får och extra pension som arbetsgivaren ordnar och som är bättre än minimivillkoren enligt lagen om pension för arbetstagare,

15) beviljad eller avslagen lönegaranti,

16) barn som sökanden försörjer, samt

17) andra liknande förändringar i omständigheterna.

Dessutom skall den som får arbetsmarknadsstöd anmäla följande förändringar i sina egna och makens samt familjens omständigheter till den som betalar ut arbetslöshetsförmånen:

1) egna kapitalinkomster,

2) makens förvärvs- och kapitalinkomster och sociala förmåner,

3) föräldrarnas eller föräldrarnas inkomster som avses i 9 kap. 3 §, om det är fråga om en person som avses i 9 kap. 6 §,

4) en anställning som har upphört, om personen själv eller arbetsgivaren har fått arbetsmarknadsstöd för den,

5) dagar som personen deltagit i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

6) förändringar i familjeförhållandena och bostadsförhållandena, samt

7) andra liknande förändringar i omständigheterna.

3 §

Beslut om förmåner

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan skall i ärenden som gäller beviljande, förvägrande, justering, indragning och återkrav av en arbetslöshetsförmån ge sökanden ett skriftligt beslut. Något beslut ges inte om justeringen av en förmån beror uteslutande på en indexjustering eller någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning, förutsatt att sökanden inte särskilt yrkar på ett beslut. Sökanden skall ges ett skriftligt beslut även när arbetslöshetsförmånen betalas till ett

kommunalt organ på det sätt som bestäms i 9 §. Sökanden skall begära ett beslut om indexjustering eller en justering av förmånen under utbetalningstiden som beror på någon annan motsvarande grund som bestäms direkt med stöd av lag eller förordning inom 30 dagar efter att han eller hon har delgetts justeringen. Sökanden anses ha delgetts ändringen inom den tid som avses i 12 kap. 6 §.

Innan Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan fattar beslut i ett arbetskraftspolitiskt ärende skall de begära ett arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 4 §.

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbetskraftsbyrån eller arbetskraftskommissionen ger ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om de förutsättningar som anges i 2 kap., 7 kap. 3—7 §, 8 kap. samt 9 kap. 7 § 2 och 3 mom.

Ett arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan. Det arbetskraftspolitiska utlåtandet skall på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat arbetskraftsbyrån att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller arbetslöshetsdagpenning, kan det arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

I fråga om den som är gruppermitterad ger arbetskraftsbyrån eller arbetskraftskommissionen på begäran av Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassan utlåtande endast om de förutsättningar som anges i 2 kap. 3—7 §. Med gruppermitterad avses en arbetstagare som har permitterats för viss tid antingen på heltid eller på det sätt som avses i 4 kap. 1 §, och permitteringen gäller minst tio arbetstagare.

Det arbetskraftspolitiska utlåtandet delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet från arbetskraftsbyrån.

I lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om arbetskraftskommissionens sammansättning, beslutförhet och övriga uppgifter. Närmare bestämmelser om uppgiftsfördelningen enligt 1 och 3 mom. mellan arbetskraftsbyrån och arbetskraftskommissionen utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om lämnande av arbetskraftspolitiskt utlåtande och om omständigheter som inverkar på utlåtandet utfärdas vid behov genom förordning av arbetsministeriet.

5 §

Betalningssätt

Arbetslöshetsförmåner utbetalas minst en gång i månaden i efterskott till det konto i ett i Finland verksamt penninginstitut som den som är berättigad till förmånen har uppgivit. En enstaka förmånspost kan betalas även på annat sätt, om det inte är möjligt att betala in den på ett konto eller om förmånstagaren uppger något särskilt skäl som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan godkänner.

Om den arbetslöshetsförmånspost som skall betalas till en person för en månad skulle vara mindre än 50 procent av grunddagpenningen, utbetalas förmånen inte.

6 §

Tillfälligt avbrott i utbetalningen eller betalning till lägre belopp

Utbetalningen av en arbetslöshetsförmån kan tillfälligt avbrytas eller beloppet av den förmån som skall betalas kan minskas, om det på grundval av ändrade förhållanden eller någon annan orsak är uppenbart att mottagaren inte längre har rätt till förmånen eller att förmånsbeloppet borde minskas. Förmånstagaren skall omedelbart underrättas om avbrott och minskning, och beslutet om förmånen skall meddelas utan dröjsmål.

7 §

Betalning av arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren

Sammansatt stöd betalas för de dagar för vilka arbetsgivaren är skyldig att betala lön, dock högst för fem dagar per kalendervecka. Arbetsmarknadsstöd betalas dock inte för de dagar för vilka till arbetsgivaren med stöd av 28 § sjukförsäkringslagen betalas dagpenning eller moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt nämnda lag. Dessa ersättningsdagar inräknas i maximitiden på fem dagar.

8 §

Utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån utan beslut

I de fall som avses i 4 kap. 1 § 1—3 punkten kan till den som är berättigad till jämkad arbetslöshetsförmån av särskilda skäl betalas jämkad arbetslöshetsförmån utan beslut på grundval av hans eller hennes ansökan redan innan av arbetsgivaren bestyrkta löneuppgifter har tillställts utbetalaren.

I förskott på arbetslöshetsförmån kan betalas högst 70 procent av det belopp som personen i fråga skulle ha rätt till på grundval av sin ansökan och de löneuppgifter och andra uppgifter som han eller hon lämnat. Förskott kan vara betalt för sammanlagt högst två jämningsperioder. Förskott betalas inte om den post som skall betalas i förskott för en jämningsperiod skulle vara mindre än grunddagpenningen.

Förskottet avdras från en jämkad arbetslöshetsförmån som beviljas senare när förmånen betalas. Förskottet kan också betraktas som förskottsbetalning på en annan arbetslöshetsförmån som beviljas senare. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan då kvitta beloppet av en förmån som betalats i förskott till ett för stort belopp mot en förmån som beviljas senare.

9 §

Betalning av arbetslöshetsförmån till ett kommunalt organ

Om ett i 6 § socialvårdslagen avsett kommunalt organ begär det, kan en arbetslöshetsförmån av särskilt vägande skäl delvis eller helt och hållet och tills vidare eller för viss tid utbetalas till organet för att användas för underhållet av förmånstagaren, hans eller hennes familj och barn som han eller hon försörjer.

Har ett kommunalt organ i enlighet med 23 § lagen om utkomststöd betalat utkomststöd i förskott mot en emotsedd arbetslöshetsförmån, utbetalas arbetslöshetsförmånen, till den del den motsvarar förskottet, till organet på dess begäran.

10 §

Återkrav

Har en arbetslöshetsförmån betalats utan grund eller till ett för stort belopp, skall den överbetalda förmånen återkrävas.

Återkravet kan frångås helt eller delvis, om detta anses skäligt och det att arbetslöshetsförmånen betalades utan grund inte berodde på svikligt förfarande från förmånstagarens eller hans eller hennes företrädares sida eller om det belopp som betalats utan grund är litet.

En arbetslöshetsförmån som betalats till ett för stort belopp återkrävs inte till den del beloppet överstiger det belopp av en förmån enligt 14 § 1 mom. som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan har uppburit av en retroaktiv pension som beviljats på grundval av arbetsoförmåga.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

11 §

Återkrav av sammansatt stöd

Har sådant arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren använts i strid med lag eller en

förordning av statsrådet eller i strid med villkoren i beslutet om beviljande, skall arbetsgivaren till Folkpensionsanstalten återbetala det stöd som betalats utan grund. På det belopp som skall återbetalas skall från och med den dag då stödet betalats ut betalas en årlig ränta enligt den räntefot om vilken bestäms i 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982), ökad med tre procentenheter.

Om det belopp som skall återbetalas inte betalas senast den dag som bestämts i beslutet om återkrav, skall från och med denna dag en årlig dröjsmålsränta betalas på det försenade beloppet enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. I fråga om återkrav av arbetsmarknadsstöd hos arbetsgivare gäller i övrigt i tillämpliga delar 10 §.

12 §

Återkrav av resebidrag

Om en person säger upp sig från sitt arbete eller genom sitt eget förfarande orsakar att anställningsförhållandet avslutas inom sex månader efter det att det anställningsförhållande inleddes på basis av vilket resebidrag enligt 7 kap. 5 § har betalats, återkrävs resebidraget, om återkrav inte är oskäligt. På återkrav tillämpas i övrigt vad som bestäms i 10 §.

13 §

Kvittning

Belopp som skall återkrävas kan kvittas mot förmåner som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan senare betalar, likväl med beaktande av vad som i utsökningslagen (37/1895) bestäms om den minimiutkomst del som skall undantas vid utmätning av lön. Utan samtycke kan kvittning dock endast ske mot en förmån enligt denna lag eller en därmed jämförbar annan förmån. Med förmånstagarens samtycke kan kvittning även ske mot en annan förmån och till ett större belopp än skyddat belopp vid utmätning.

14 §

Indrivning av arbetslöshetsförmåner i vissa fall

Har någon erhållit en arbetslöshetsförmån för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas folkpension eller pension på grundval av anställnings- eller tjänsteförhållande eller företagsverksamhet, generationsväxlings- eller avträdelsepension, avträdelseersättning, avträdelsestöd eller dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, rehabiliteringspenning enligt lagen om rehabiliteringspenning, dagpenning eller olycksfallspension enligt lagen om olycksfallsförsäkring, får arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten från den pension eller avträdelseersättning eller det avträdelsestöd eller den dagpenning eller olycksfallspension som skall betalas retroaktivt uppbära den arbetslöshetsförmån som för nämnda tid betalats utan grund.

Arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten skall minst två veckor innan en i 1 mom. avsedd förmån utbetalas meddela pensionsanstalten eller försäkringsanstalten att förmånen i enlighet med 1 mom. skall betalas till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten.

Har någon utan grund erhållit grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd för samma tid för vilken honom eller henne retroaktivt beviljas en annan förmån enligt denna lag, får Folkpensionsanstalten från inkomstrelaterad dagpenning som skall betalas retroaktivt uppbära den grunddagpenning eller det arbetsmarknadsstöd som för denna tid betalats utan grund. På motsvarande sätt får arbetslöshetskassan från grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd som skall betalas retroaktivt uppbära inkomstrelaterad dagpenning som betalats utan grund.

15 §

Utmätning av arbetslöshetsförmåner

Grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd får inte utmätas.

Ett avtal om överföring av en rättighet enligt denna lag på någon annan är ogiltigt.

16 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om ansökan om arbetslöshetsförmåner och om utredningar som skall ges i samband därmed samt om utbetalning av arbetslöshetsförmåner utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 kap.

Sökande av ändring

1 §

Rätt att söka ändring

Den som är missnöjd med Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut får söka ändring i det hos arbetslöshetsnämnden och den som är missnöjd med arbetslöshetsnämndens beslut får söka ändring i det hos försäkringsdomstolen. I försäkringsdomstolens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

Besvärsskriften skall lämnas in till Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan i fråga inom 30 dagar från det ändringssökanden fick del av beslutet.

Utkomstskyddsombudet har rätt att söka ändring i ett ärende som gäller de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner genom att i enlighet med 1 mom. anföra besvär hos arbetslöshetsnämnden inom 30 dagar från det arbetssökanden fick del av Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut och hos försäkringsdomstolen inom 30 dagar från det arbetskraftsmyndigheten fick del av beslutet.

Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassans beslut skall trots att ändring har sökts följas till dess ärendet avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Ändring i arbetskraftskommissionens och arbetskraftsbyråns bindande utlåtande får inte sökas genom särskilda besvär.

2 §

Begränsning av rätten att söka ändring

I beslut som gäller arbetsmarknadsstöd till arbetsgivaren eller arbetsmarknadsstöd som betalas så som resebidrag får ändring inte sökas genom besvär. I frågor som gäller undanröjande av beslut iakttas i tillämpliga delar 7 §. Den som är missnöjd med ett beslut om återkrav av arbetsmarknadsstöd som betalas till arbetsgivaren eller så som resebidrag får emellertid söka ändring däri genom besvär i enlighet med 1 §.

3 §

Arbetslöshetsnämnden

I ärenden som gäller utkomstskydd för arbetslösa är arbetslöshetsnämnden första besvärinstans.

Arbetslöshetsnämnden består av en ordförande, som kan sköta uppdraget som huvudsyssla, samt ett behövt antal vice ordförande, lagfarna medlemmar, läkarmedlemmar samt representanter för arbetsmarknadsorganisationerna, vilka samtliga handlar under domaransvar. För andra medlemmar än ordförande och vice ordförande förordnas personliga suppleanter.

Statsrådet förordnar ordföranden och vice ordförandena samt de övriga medlemmarna och deras suppleanter för tre år i sänder. Angående deras rätt att kvarstå i uppdraget gäller i övrigt vad som bestäms om innehavare av domartjänst. Av arbetsmarknadsmedlemmarna skall hälften förordnas på förslag av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och hälften på förslag av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer. Ordföranden, vice ordförandena och de lagfarna medlemmarna samt deras suppleanter skall ha avlagt examen som medför behörighet för domartjänst och vara väl förtrogna med utkomstskyddsfrågor. Läkarmedlemmarna och deras suppleanter skall vara legitimerade, med försäkringsmedicin förtrogna läkare. Nämnden kan i sin verksamhet vara indelad i sektioner. En sektion är beslutför då ordfö-

randen, en medlem som förordnats på förslag av arbetsgivarföreningarnas mest representativa centralorganisationer och en medlem som förordnats på förslag av arbetstagarnas och tjänstemännens fackföreningars mest representativa centralorganisationer är närvarande. Vid behandlingen av ett ärende vars avgörande på ett väsentligt sätt beror på medicinska synpunkter skall en närvarande medlem vara läkare.

Vid behandlingen av ärenden i arbetslöshetsnämnden tillämpas förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat bestäms särskilt. Om det behövs för att ett ärende skall kunna utredas verkställs i arbetslöshetsnämnden muntlig förhandling på det sätt som bestäms i 37 § förvaltningsprocesslagen. Vid muntlig förhandling tillämpas lagen om offentlighet vid rättegång (945/1984). Muntlig förhandling skall ske inom stängda dörrar i ärenden i vilka tystnadsplikt gäller eller i vilka arbetslöshetsnämnden beslutar att de skall behandlas inom stängda dörrar på den grund att offentlig behandling kunde medföra särskild olägenhet för en part.

Ett lagakraftvunnet beslut av arbetslöshetsnämnden får verkställas såsom en dom som vunnit laga kraft.

Arbetslöshetsnämnden verkar i anslutning till social- och hälsovårdsministeriet. Kostnaderna för dess verksamhet betalas av statens medel.

Närmare bestämmelser om arbetslöshetsnämnden utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Självrättelse

Om Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan till alla delar godkänner de yrkanden som framställts i besvär som inlämnats till den, skall den ge ett rättelsebeslut i ärendet. I ett rättelsebeslut får ändring sökas enligt 1 §.

Kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan inte rätta det beslut som besvären avser på det sätt som nämns i 1 mom., skall den inom 30 dagar efter besvärstidens utgång sända besvärsskriften jämte sitt utlåtande till besvärinstansen för behandling. Folkpensionsanstalten

eller arbetslöshetskassan kan härvid genom ett interimistiskt beslut rätta sitt tidigare beslut till den del den godkänner ett yrkande i besvären. Om besvären redan har sänts till besvärinstansen, skall denna omedelbart underrättas om det interimistiska beslutet. I det interimistiska beslutet får ändring inte sökas.

Från den i 2 mom. föreskrivna tiden kan avvikelser göras, om inhämtande av tilläggsutredning som behövs med anledning av besvären kräver det. Ändringssökanden skall härvid utan dröjsmål underrättas om att tilläggsutredning inhämtas. Besvärsskriften och utlåtandet skall dock alltid sändas till besvärinstansen inom 60 dagar från besvärstidens utgång.

5 §

Besvär som inkommit för sent

Har besvär som anförs hos arbetslöshetsnämnden eller försäkringsdomstolen kommit in efter utgången av den tid som föreskrivs i 1 §, kan besvärinstansen trots förseningen ta upp besvären till prövning, om det har funnits vägande skäl till förseningen.

6 §

Dagen för delfående av beslut

Ändringssökanden anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att beslutet postades under den adress han eller hon uppgivit, om inte något annat visas. Utkomstskyddsombudet anses ha fått del av arbetslöshetsnämndens beslut den sjunde dagen efter att beslutet postades under Arbetskraftsmyndighetens adress, om inte något annat visas.

7 §

Undanröjande av beslut

Om ett lagakraftvunnet beslut som gäller en förmån enligt denna lag grundar sig på en oriktig eller bristfällig utredning eller uppenbart står i strid med lag, kan försäkringsdomstolen på framställning av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan i fråga eller på ansökan av den som saken gäller, efter att ha berett de övriga parterna tillfälle att bli hörda, undanröja beslutet och bestämma att ärendet skall behandlas på nytt. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan, tills ärendet har avgjorts på nytt, temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller betala den till det belopp framställningen avser.

Likaså kan Försäkringsinspektionen för försäkringsdomstolen föreslå att ett på ovan nämnt sätt felaktigt beslut av en arbetslöshetskassa eller av arbetslöshetsnämnden skall undanröjas. Efter att ha gjort en ovan nämnd framställning kan Försäkringsinspektionen temporärt inställa utbetalningen av förmånen eller förordna att den skall betalas till det belopp framställningen avser. Dessutom har utkomstskyddsombudet rätt att hos försäkringsdomstolen ansöka om att ett lagakraftvunnet beslut i ett ärende som gäller Arbetskraftspolitiska förutsättningar skall undanröjas.

Om ny utredning framkommer i ett ärende som gäller beviljande av förvägrad förmån eller utökande av redan beviljad förmån, skall Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan pröva ärendet på nytt. Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan kan utan hinder av ett tidigare lagakraftvunnet beslut bevilja en förvägrad förmån eller utöka en redan beviljad förmån. Arbetslöshetsnämnden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. I beslutet får ändring sökas enligt 1 §.

VI AVDELNINGEN

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsbyråerna, Arbetskraftskommissionerna, Arbetslöshetskassorna, utkomstskyddsombuden samt besvärinstanser enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som behövs för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en överenskommelse om social trygghet som är bindande för Finland eller någon annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

1) av statliga och kommunala myndigheter och andra offentliga rättsliga sammanslutningar,

2) av pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter samt pensionsstiftelser, samt

3) av arbetsgivare, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor samt utbildningsanordnare enligt lagen om offentlig Arbetskraftsservice och andra läroanstalter.

Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassorna har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter få

1) Arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. av Arbetskraftskommissionen eller Arbetskraftsbyrån,

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter och av tvångsinrättningar som avses i 1 § lagen om internering av farliga återfallsbrytare (317/1953); straffanstalter och tvångsinrättningar skall lämna uppgifterna omedelbart när en person tas in till en straffanstalt eller tvångsinrättning.

Folkpensionsanstalten skall underrätta Arbetslöshetskassan i fråga om en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning eller dennes make beviljas stöd för hemvård enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn.

2 §

Uppgifter av penninginstitut

Folkpensionsanstalten och besvärinstanser enligt denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av penninginstitut på begäran avgiftsfritt få de uppgifter om den som ansöker om eller får Arbetsmarknadsstöd eller om hans eller hennes make som behövs för att avgöra ett ärende som gäller Arbetsmarknadsstöd som behandlas, om tillräckliga uppgifter och utredningar inte fås på något annat sätt och det finns grundad anledning att misstänka att de uppgifter som den som ansöker om eller får förmånen har lämnat inte är tillräckliga eller tillförlitliga och han eller hon inte har gett sitt samtycke till att uppgifterna erhålls. Begäran om erhållande av uppgifter skall framställas skriftligen och innan begäran framställs skall sökanden eller mottagaren underrättas om den.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter som de erhållit i samband med sina uppdrag till Arbetskraftsbyråerna och Arbetskraftskommissionerna när det är fråga om omständigheter som påverkar de Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av Arbetslöshetsdagpenning.

Utan hinder av sekretessbestämmelserna kan uppgifter som nämns i 1 mom. lämnas vidare till behörig myndighet för utredande av förseelser och brott och för väckande av åtal.

4 §

Folkpensionsanstaltens rätt att använda uppgifter

Folkpensionsanstalten har rätt att i enskilda fall vid behandlingen av en förmån enligt denna lag använda uppgifter som den erhållit för skötseln av andra uppdrag som ålagts den, om det är uppenbart att de inverkar på nämnda förmån och uppgifterna enligt lag skall beaktas i beslutsfattandet och om Folkpensionsanstalten även annars skulle ha rätt att erhålla uppgifterna särskilt.

5 §

Teknisk anslutning

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har, utöver vad som bestäms i 29 § 3 mom. lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), rätt att under de förutsättningar som föreskrivs i nämnda moment öppna en teknisk anslutning till sådana sekretessbelagda uppgifter i sina register som de med stöd av denna lag har rätt att lämna ut till de mottagare som avses i detta kapitel.

Vad som i denna paragraf bestäms om öppnande av en teknisk anslutning och utlämnande av uppgifter med hjälp av den gäller också Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas rätt att få i 1 mom. avsedda sekretessbelagda uppgifter med hjälp av en teknisk anslutning.

Med hjälp av en teknisk anslutning som öppnats med stöd av denna paragraf får sekretessbelagda uppgifter inhämtas även utan samtycke av den till skydd för vars intressen sekretessen har föreskrivits. Innan en teknisk anslutning öppnas skall den som ber om uppgifter förete en utredning om att uppgifterna kommer att skyddas på behörigt sätt.

6 §

Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har, utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, rätt att

utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter till ministerier, skatteförvaltningen samt inrättningar och sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som sköter sociala trygghetsförmåner som påverkas av förmåner enligt denna lag, lämna ut personbe-teckning och andra identifieringsuppgifter om en person som erhållit en förmån eller ersättning enligt denna lag, uppgifter om utbetalda förmåner och ersättningar samt andra med dessa jämförbara uppgifter som är nödvändiga för sammanställande av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten samt till polis- och åklagar-myndigheter ovan nämnda uppgifter som är nödvändiga för utredande av brott och för väckande av åtal. Uppgifter om hälsotillståndet eller uppgifter som är avsedda att beskriva grunderna för socialvård som lämnas till en person får dock inte utlämnas.

7 §

Anmälningsskyldighet

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna skall på förhand på lämpligt sätt informera den som ansöker om en förmån om var uppgifter om honom eller henne kan inhämtas och vart de som regel kan utlämnas.

8 §

Utsökningsmyndighetens rätt att få uppgifter

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att på begäran av behörig myndighet för utsökning lämna ut uppgifter om beloppen av förmåner enligt denna lag, dock inte om de förmåner som inte beaktas vid beräkning av skyddat belopp som avses i 4 kap. 7 § utsökningslagen. Dessutom har Folkpensionsanstalten rätt att uppge andra inrättningar som den vet betalar ut pensioner och andra sociala förmåner.

9 §

Utkomstskyddsombudets rätt att få uppgifter och att vara närvarande

Utkomstskyddsombudet har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt av Arbetskraftsbyrån och Arbetskraftskommissionen få uppgifter om Arbetskraftspolitiska utlåtanden i den omfattning ombudets uppgifter det kräver. Utkomstskyddsombudet kan bestämma att Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetskassan eller Arbetslöshetsnämnden skall delge utkomstskyddsombudet beslut som gäller namngivna personer.

Utkomstskyddsombudet har rätt att vara närvarande och yttra sig vid Arbetskraftskommissionens möten.

10 §

Register över förmånstagare

Registret över förmånstagare är ett personregister vid Försäkringsinspektionen och är ett basregister för förmåner som Arbetslöshetskassorna betalar ut. De uppgifter som insamlats för registret över förmånstagare får användas endast för

- 1) tillsynen över Arbetslöshetskassorna,
- 2) statistikföring av förmåner som Arbetslöshetskassorna har utbetalat,
- 3) utredning av missbruk i anslutning till förmåner som Arbetslöshetskassorna har utbetalat, samt
- 4) beredning och uppföljning av lagstiftningen.

I registret får insamlas och registreras följande nödvändiga uppgifter som finns i systemen för utbetalning av Arbetslöshetsförmånerna:

- 1) personbeteckningen för den som har fått en förmån och sådana bakgrundsuppgifter om honom eller henne som har samband med betalningen av förmånen,
- 2) uppgifter om vilka förmåner som betalats till en person,

3) uppgifter om utbetalda Arbetslöshetsförmåner och vilka tidsperioder de hänför sig till samt uppgifter om de omständigheter som har påverkat fastställandet av förmånerna, samt

4) uppgifter om beslut av Arbetslöshetskassor och behandlingen av ansökningar om Arbetslöshetsförmåner.

I personuppgiftslagen (523/1999) föreskrivs om den tid personuppgifter får lagras och om de registrerades rättsskydd.

I lagen om Arbetslöshetskassor föreskrivs om Försäkringsinspektionens rätt att få och utlämna uppgifter.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Förhöjning av förmånerna

De i 6 kap. 1 och 6 § angivna beloppen justeras så som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001).

2 §

Indexjustering av den lön som ligger till grund för dagpenningen

Den lön som ligger till grund för den inkomstrelaterade dagpenningen och som har beräknats för tiden före förlängningen av granskningsperioden enligt 5 kap. 3 § justeras i samma förhållande som det indextal som avses i 9 § 2 mom. första meningen lagen om pension för arbetstagare och som fastställts för dagpenningens begynnelsepunkt avviker från det indextal som fastställts för det kalenderår som omfattas av den förlängda granskningsperioden.

När som delpension beviljad invalidpension eller deltidspension som fortsatt utan avbrott i minst tre år upphör, justeras den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning som bestäms i enlighet med situationen vid den tidpunkt då pensionen började i det förhållande som det indextal som avses i 1 mom. och som

fastställts för dagpenningens begynnelse-
tidpunkt avviker från det indextal som fastställts
för det kalenderår då pensionen började.

3 §

Finansieringen av förmånerna

Bestämmelser om finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen för löntagare finns i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och om finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen för företagare i lagen om arbetslöshetskassor.

Grunddagpenningen och den därtill anslutna barnförhöjningen betalas av statens medel och intäkter av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Arbetsmarknadsstödet finansieras av statens medel. Staten skall månatligen till Folkpensionsanstalten betala sådana förskott för grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet att deras belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten skall betala det året och att förskottet räcker till för att täcka utgifterna under varje månad. De förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten åsamkas av verksamhet enligt denna lag skall räknas till anstaltens förvaltningskostnader.

Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om fastställandet och betalningen av förskott och slutlig finansiering till Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna.

Vad som bestäms i 1—3 mom. tillämpas också på arbetslöshetsförmåner som betalas som utbildningsdagpenning.

Folkpensionsanstalten kan använda förskott som avses i 2 mom. också för kostnader som avses i artiklarna 69 och 70 i förordningen om samordning av social trygghet.

4 §

Verkställighetsanvisningar

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar allmänna anvisningar i syfte att åstadkomma en enhetlig praxis i fråga om arbetslöshetsförmå-

nerna. Anvisningarna bereds av Försäkringsinspektionen.

För att åstadkomma en enhetlig praxis kan genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet bestämmas närmare om det förfarande som skall iakttas vid arbetslöshetskassorna när de beviljar, betalar ut och återkräver förmåner som avses i denna lag.

15 kap.

Ikraftträdelsebestämmelser

1 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003, dock så att 9 kap. 6 § 2 mom. 3 punkten samt 3 och 4 mom. träder i kraft den 1 juli 2003.

Beloppen i 6 kap. 1 och 6 § motsvarar det poängtal för folkpensionsindex enligt vilket beloppet av de folkpensioner som betalats ut i januari 2001 har beräknats.

Lagens 3 kap. 6 § tillämpas när det anställningsförhållande som utgör grunden för att den förmån som avses i lagrummet har utbetalats har upphört efter att denna lag trätt i kraft.

Utan hinder av vad som bestäms i 4 kap. 1 § 3 punkten tillämpas på en person vars jämningsperiod pågår när denna lag träder i kraft den lag angående jämkning av förmåner som gäller vid ikraftträdandet till utgången av jämningsperioden.

Utan hinder av 4 kap. 6 § 1 mom. i denna lag kan, även om maximitiden har uppfyllts, jämkad arbetslöshetsförmån beviljas en sådan person som avses i 4 kap. 1 § 1—4 punkten fram till den 30 september 2003.

Vid tillämpningen av 5 kap. 3 § 2 mom. jämföras med arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag arbetslöshetsdagpenning som betalats den 1 januari 1997 eller för tiden efter det.

Vid tillämpningen av lagens 5 kap. 2 § 1 mom. och 6 § 1 mom. beaktas också medlemskap i en arbetslöshetskassa från tiden före denna lag trädde i kraft.

Lagens 6 kap. 3 § tillämpas på en arbetssökande vars anställningsförhållande har upphört efter ikraftträdandet, dock så att 6 kap. 3 § inte tillämpas om avgångsbidrag har beviljats eller beviljas på grundval av ett sådant tidigare anställnings- eller tjänsteförhållande som har upphört under fem år räknat bakåt från upphörandet av det anställningsförhållande på grundval av vilket arbetslöshetsförmån söks.

Vid tillämpningen av lagens 6 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten och 10 § 1 punkten beaktas också medlemskap i en löntagarkassa från tiden före denna lag trädde i kraft.

Arbete, arbetspraktik, arbetsprövning och arbetskraftspolitisk vuxenutbildning efter att denna lag trätt i kraft räknas in i skyldigheten att vara i arbete som avses i 8 kap. 2 § 4 mom. i denna lag.

Arbete eller företagsverksamhet före denna lag trädde i kraft räknas in i arbetsvillkoret enligt 9 kap. 5 § 2 mom. i denna lag.

Utbildningsdagpenning som beviljas för utbildning som börjar efter att denna lag trätt i kraft bestäms på det sätt som föreskrivs i 6 kap. 3 §.

Bestämmelsen i 11 kap. 10 § 3 mom. om återkrav av arbetslöshetsdagpenning tillämpas på återkrav av grundlöst utbetald arbetslöshetsdagpenning som riktar sig till tiden efter ikraftträdandet.

Lagens 14 kap. 2 § tillämpas på personer för vilka den maximala dagpenningsperiod som avses i 6 kap. 7 eller 8 § börjar efter att lagen trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2 §

Författningar som upphävs

Genom denna lag upphävs, jämte ändringar

1) lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/1984),

2) lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (1542/1993),

3) lagen den 30 december 1997 om stödjande av arbetslösas frivilliga studier (1402/1997).

3 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den hänvisas till lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om arbetsmarknadsstöd eller förmåner som beviljas med stöd av dem, skall hänvisningen anses avse motsvarande bestämmelser i denna lag och arbetslöshetsförmåner enligt denna lag, om inte något annat följer av denna lag.

Lag

om ändring av lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 24 augusti 1984 om arbetslöshetskassor (603/1984) 3 § 7 mom., sådant det lyder i lag 1318/1994, och

ändras 3 § 1 mom., 4 § 4 mom. samt 25 och 26 §,

av dessa lagrum 3 § 1 mom. sådant det lyder i sistnämnda lag, 25 § sådan den lyder i lag 913/2000 och 26 § sådan den lyder i lag 556/1998, samt

fogas till lagen nya 2 a och 58 a § som följer:

2 kap.

Medlemskap

2 a §

Tillämpning av lagen om förvaltningsförfarande

Vid behandlingen av en lagstadgad förmån som en arbetslöshetskassa beviljat eller en fråga som gäller medlemskap i en arbetslöshetskassa iakttas i tillämpliga delar lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), språklagen (148/1992) och lagen om användning av samiska hos myndigheter (516/1991).

3 §

Villkor för medlemskap

Inträde såsom medlem i en löntagarkassa vinner en lönearbetare som är bosatt i Finland, som inte har fyllt 65 år och som arbetar i ett sådant yrke eller inom en sådan bransch som omfattas av kassans verksamhetsområde. Inträde i en företagarkassa vinner en företagare som är bosatt i Finland och som inte har fyllt 65 år. Såsom företagare betraktas en person som avses i 1 kap. 6 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om han eller hon kan anses få sin försörjning av de inkomster som företagsverksamheten ger.

4 §

Anmärkning, varning och uteslutning ur kassa

I ett beslut genom vilket en kassa har förkastat en ansökan om medlemskap eller uteslutit en medlem kan ändring sökas i enlighet med 12 kap. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

25 §

Företagarkassas finansiering

I statsandel betalas ett belopp som motsvarar de av Försäkringsinspektionen godkända och av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § lagen om

utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och av förtjänststöden ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Vid finansieringen av de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 3 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna och förtjänststöden iakttas i tillämpliga delar det som i 4 och 5 § lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner bestäms om finansiering av inkomstrelaterade dagpenningar och förtjänststöd.

26 §

Andelarna av förvaltningskostnaderna

Såsom statens andel och arbetslöshetsförsäkringsfondens andel som hänför sig till förvaltningskostnaderna betalas

1) ett belopp som motsvarar den i 6 kap. 1 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivna grunddagpenningen för varje påbörjat hundratal medlemmar, likväl så att statens andel under det år då arbetslöshetskassans stadgar blivit fastställda och det därpå följande året är dubbel, och

2) 0,35 procent av de av kassan under det närmast föregående kalenderåret betalda arbetslöshetsdagpenningarna, för vilka statens andel eller arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas.

Som arbetslöshetsförsäkringsfondens andel betalas till löntagarkassorna dessutom 2 euro för varje beslut om inkomstrelaterad dagpenning.

De andelar som hänför sig till förvaltningskostnaderna får likväl inte sammanlagt överskrida fyra femtedelar av de av kassan betalda skäliga förvaltningskostnaderna.

13 kap.

Tillsynen över arbetslöshetskassor

58 a §

Försäkringsinspektionens rätt att få uppgifter

Försäkringsinspektionen har utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begräns-

ningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som behövs för skötseln av sin tillsynsuppgift, för utredning av missbruk samt för beredning och uppföljning av lagstiftningen av

1) arbetslöshetskassorna och av dem som upprätthåller de betalningssystem som arbetslöshetskassorna använder,

2) arbetslöshetsförsäkringsfonden,

3) Utbildningsfonden,

4) skattestyrelsen,

5) Folkpensionsanstalten,

6) arbetsministeriet, och

7) Pensionsskyddscentralen.

Dessutom har Försäkringsinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att för upprätthållande av det register över förmånstagare som avses i 13 kap. 10 § la-

gen om utkomstskydd för arbetslösa avgiftsfritt av arbetslöshetskassorna och av dem som upprätthåller de betalningssystem som arbetslöshetskassorna använder få följande nödvändiga uppgifter om

1) personbeteckningen för den som har fått en förmån och sådana bakgrundsuppgifter om honom eller henne som har samband med betalningen av förmånen,

2) uppgifter om vilka förmåner som betalats till en person,

3) uppgifter om vilka tidsperioder de utbetalda förmånerna hänför sig till samt uppgifter om de omständigheter som har påverkat fastställandet av förmånerna, samt

4) uppgifter om beslut av arbetslöshetskassor och om behandlingen av förmånsansökningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Lag

om ändring av lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 9 april 1999 om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) 13 §, 15 § 2 och 3 mom. och 17 § 2 mom., samt

ändras 7 § 3 mom., 10 § 1 mom., 11 § 2 och 3 mom., 12 § 2 mom., rubriken för 17 § och 17 § 1 mom., 18 § 1 mom. och 48 § 1 mom. som följer:

7 §

Program för integrationsfrämjande

Till programmet hänför sig ett avtal mellan kommunen och Arbetskrafts- och näringscentralen om de grunder enligt vilka de integrationsfrämjande åtgärderna, på det sätt som bestäms i denna lag och genom förordning av statsrådet, kan jämföras med Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. 7 punkten i lagen om offentlig Arbetskraftsser-

vice (/2002) eller de Arbetsmarknadsåtgärder som avses i 8 kap.

10 §

Rätt till integrationsplan

En invandrare som anmäler sig som arbetslös arbetssökande eller som ansöker om utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) har rätt till en integrationsplan som görs upp i samarbete med kommunen och Arbetskraftsby-

rån. Kommunen, Arbetskraftsbyrån och invandraren kommer överens om integrationsplanens varaktighet, ändringar som gäller planen och fortsättningen av en avbruten plan. Integrationsplanen för invandrare ersätter den jobbsökarplan som avses i 5 kap. 2 § lagen om offentlig Arbetskraftsservice.

11 §

Integrationsplan

I integrationsplanen kan avtalas om stödjan-
de av studier i finska eller svenska, Arbetskrafts-
politisk vuxenutbildning, frivilliga studier för
invandraren, yrkesvägledning och rehabilite-
ring, arbetspraktik, arbetslivsträning, förbere-
dande undervisning, stödjan-
de av integration av
barn och unga samt om ordnande av andra med
dessa jämförbara integrationsstödjan-
de åtgärder som kan anses skäligena.

Integrationsplanen innehåller Arbetskraftsby-
råns beslut om åtgärdsspecifikt jämställande, på
det sätt som bestäms i denna lag och genom för-
ordning av statsrådet, av integrationsfrämjan-
de åtgärder enligt 2 mom., vilka anvisats invandra-
ren specificerat och vilka ordnats av kommunen
eller vilka invandraren har ordnat på eget initia-
tiv, med Arbetskraftspolitisk vuxenutbildning
som avses i 1 kap. 7 § 1 mom. 7 punkten lagen
om offentlig Arbetskraftsservice eller de Arbets-
marknadsåtgärder som avses i 8 kap.

12 §

Integrationsstöd

Integrationsstödet består av Arbetsmarknads-
stöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslö-
sa och av utkomststöd enligt lagen om utkomst-
stöd.

17 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för ar- betslösa och lagen om utkomststöd

Om inte något annat följer av denna lag, skall
på Arbetsmarknadsstöd och utkomststöd som be-
viljas i form av integrationsstöd och på stödären-
den samt på sökande av ändring som gäller stöd-
det tillämpas vad som i lagen om utkomstskydd
för arbetslösa bestäms om Arbetsmarknadsstöd
och Arbetsmarknadsstödsärenden samt vad som i
lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd
och utkomststödsärenden.

18 §

Tillämpning av hänvisningsbestämmelser nå- gon annanstans i lag

Om det i någon annan lag eller i bestämmel-
ser som utfärdats med stöd av den hänvisas till
Arbetsmarknadsstöd enligt lagen om utkomst-
skydd för arbetslösa, anses hänvisningen gälla
också Arbetsmarknadsstöd som betalas enligt
denna lag, om inte något annat följer av denna
lag.

48 §

Övergångsbestämmelse

För en invandrare beträffande vilken den tid
som anges i första meningen i 10 § 2 mom. har
gått ut före denna lags ikraftträdande görs en in-
tegrationsplan upp inom fem månader från att
denna lag trätt i kraft. Har det dock före lagens
ikraftträdande förflutit två år sedan invandra-
rens första hemkommun registrerades i befolk-
ningsdatasystemet, behöver ingen integrations-
plan göras upp, om inte invandraren kräver det.
Den begränsning i 7 kap. 4 § 3 mom. lagen om
utkomstskydd för arbetslösa som gäller rätten att
få Arbetsmarknadsstöd gäller inte sådana invand-
rare tillsammans med vilka ingen integrations-
plan görs upp på grund av att två år har förflutit
och inom fem månader från att denna lag trätt i

kraft inte heller sådana invandrare som har kommit till Finland innan denna lag trädde i kraft.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Lag

om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 2 mars 2001 om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 10 § 3 mom., 17, 19—21 och 26 §, av dessa lagrum 17 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 539/2001, samt

ändras 2 § 1 mom. 4—6 och 10 punkten, 3 § 1 och 2 mom., 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1 och 4 mom., 6 § 5 mom., 7 § 2 mom., 10 § 2 mom., 14 § 3 mom. och 28 §, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *arbetsmarknadsstöd* stöd enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (/2002),

5) *den som har rätt till arbetsmarknadsstöd* en person som får arbetsmarknadsstöd samt en person som avses i 7 kap. 2 § och 7 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) *ersättning för uppehälle* ersättning per dag som med stöd av 7 kap. 8 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas till den som får arbetsmarknadsstöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

10) *sysselsättningsfrämjande åtgärder* service och åtgärder enligt 4 och 6—8 kap. lagen om offentlig arbetskraftsservice (/2002), samt

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som inte har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd samt

1) för vilken har utarbetats en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice och som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar under de senaste 12 kalendermånaderna,

2) för vilken har utarbetats en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice och som har fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) som har deltagit i en intervju för arbetssökande enligt 5 kap. 4 § lagen om offentlig arbetskraftsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för den som är arbetslös och som har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och för vilken tidigare har utarbetats en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice samt

1) som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 500 dagar,

2) som efter arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 eller 9 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar på grund av arbetslöshet, eller

3) vars huvudsakliga försörjning under de senaste 12 månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Om inte något annat följer av denna lag skall när det gäller arbetsmarknadsstöd, ersättning för uppehälle och utkomststöd vilka beviljas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt ärenden som gäller dem tillämpas vad som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om arbetsmarknadsstöd, ersättning för uppehälle och ärenden som gäller dem samt vad som i lagen om utkomststöd bestäms om utkomststöd och ärenden som gäller utkomststöd.

Om det i någon annan lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av någon annan lag hänvisas till arbetsmarknadsstöd eller ersättning för uppehälle enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, skall hänvisningen anses gälla också arbetsmarknadsstöd och ersättning för uppehäl-

le som betalas för tiden för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, om inte något annat följer av denna lag.

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Arbetskraftsbyrån och kommunen skall utarbeta en aktiveringsplan i samarbete med den person som avses i 3 §. Aktiveringsplanen skall revideras till dess att personen i fråga uppfyller arbetsvillkoret i 5 kap. 3 eller 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Innan Arbetskraftsbyrån vidtar åtgärder skall den försäkra sig om att en jobbsökarplan enligt 5 kap. 2 § lagen om offentlig arbetskraftsservice har utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan kommunen vidtar åtgärder skall den försäkra sig om att Arbetskraftsbyrån tillsammans med personen i fråga har utarbetat en jobbsökarplan enligt 5 kap. 1 § lagen om offentlig arbetskraftsservice eller att Arbetskraftsbyrån har gett den som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten tillfälle att delta i en intervju för arbetssökande enligt 5 kap. 4 § lagen om offentlig arbetskraftsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en jobbsökarplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i en intervju för arbetssökande på grund av att han eller hon inte har registrerats som arbetslös arbetssökande, skall kommunen vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan.

6 §

Anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Kommunen har inte skyldighet att anordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i sådana fall som avses i 8 § 4 mom. och i 8 kap. 7 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

7 §

Arbetskraftsbyrå som deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan

Om en person inte har registrerats som arbetslös arbetssökande vid den Arbetskraftsbyrå som avses i 1 mom., överförs de uppgifter som gäller honom eller henne som arbetssökande mellan Arbetskraftsmyndigheterna utan hinder av vad som bestäms i lagen om offentlig Arbetskraftsservice och med stöd av den.

10 §

Skyldighet att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan

I fråga om vägran att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan tillämpas vad som bestäms i 8 kap. 7 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa och i 10 § 1 och 4 mom. lagen om utkomststöd.

14 §

Begränsningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte skall ordnas inom personens pendlingsregion enligt 1 kap. 9 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Med personens samtycke kan arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordnas också utanför pendlingsregionen.

28 §

Ändringssökande

Då ändring söks i beslut som avses i 10 eller 18 § i denna lag gäller för arbetsmarknadsstödet vidkommande vad som bestäms i 12 kap. lagen om utkomstskydd för arbetslösa och för utkomststödet vidkommande vad som bestäms i 7 kap. socialvårdslagen.

När det gäller sökande av ändring i beslut som fattats enligt 24 § tillämpas vad som i 13 kap. 4 § lagen om offentlig Arbetskraftsservice bestäms om beslut som gäller sysselsättningsstöd.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Lag

om ändring av lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 30 december 1997 om utkomststöd (1412/1997) 2 a §, 10 § 1 och 3 mom., 10 a § och 11 § 2 mom. 4 a-punkten, av dessa lagrum 2 a §, 10 § 1 och 3 mom. samt 11 § 2 mom. 4 a-punkten sådana de lyder i lag 191/2001 och 10 a § sådan den lyder i sistnämnda lag och i lag 535/2001, som följer:

2 a §

Skyldighet att anmäla sig som arbetslös arbets-sökande

En person i åldern 17—64 år som ansöker om utkomststöd är skyldig att anmäla sig som arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån, om han eller hon inte

- 1) arbetar som löntagare eller företagare,
- 2) studerar på heltid,
- 3) är en sådan person som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1—5 punkten lagen om utkomstskydd för arbetslösa (/2002),

4) på grund av anstaltsvård eller på grund av sjukdom som en läkare konstaterat är förhindrad att ta emot arbete, eller

5) på grund av någon annan godtagbar och med ovan nämnda orsaker jämförbar orsak är förhindrad att ta emot arbete.

Om den som ansöker om utkomststöd inte anmäler sig som arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån, kan utkomststödet grunddel sänkas så som anges i 10 §.

10 §

Sänkt grunddel

Grunddelens belopp kan sänkas med högst 20 procent i fråga om en person vars behov av utkomststöd föranleds av att

1) personen utan grundad anledning har vägrat att ta emot ett arbete som erbjudits honom eller henne individuellt och bevisligen eller att delta i en sådan Arbetskraftspolitisk åtgärd som under en skälig tid skulle trygga hans eller hennes försörjning eller om han eller hon genom sin försummelse har föranlett att arbete eller en Arbetskraftspolitisk åtgärd inte har kunnat erbjudas,

2) en invandrare som avses i lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (493/1999) utan grundad anledning har vägrat delta i utarbetandet av en integrationsplan eller i sysselsättningsfrämjande åtgärder som avtalats specificerat i integrationsplanen eller om han eller hon genom sin försum-

melse har föranlett att ingen integrationsplan har kunnat utarbetas,

3) en person som avses i 3 § lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte har vägrat delta i utarbetandet av en aktiveringsplan, eller

4) en person som avses i 3 § 1 mom. lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte har utan giltig orsak enligt 8 kap. 7 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa vägrat delta i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller avbrutit eller av eget förvållande varit tvungen att avbryta arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte.

Grunddelens belopp kan sänkas med ett större belopp än vad som nämns i 1 mom., dock sammanlagt med högst 40 procent,

1) om det av en persons upprepade förfarande enligt 1 mom. kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i åtgärder som avses i lagen om offentlig Arbetskraftservice (/2002), lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller

2) om en person, efter att utkomststödet grunddel sänkts på det sätt som avses i 1 mom., utan grundad anledning vägrar delta i en Arbetskraftspolitisk åtgärd eller genom sin verksamhet föranleder att ingen Arbetskraftspolitisk åtgärd kan erbjudas honom eller henne och om han eller hon dessutom utan grundad anledning vägrar delta i handlingsfrämjande verksamhet enligt planen i 2 mom.

10 a §

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som ersättningen för uppehälle enligt 10 kap. 3 § 1 mom. lagen om offentlig Arbetskraftservice. Sysselsättningspenningen betalas förhöjd med iakttagande av vad som i 10 kap. 3 §

2 mom. lagen om offentlig arbetskraftsservice bestäms om beloppet av förhöjd ersättning för uppehålle till studerande som deltar i arbetskraftspolitisk vuxenutbildning och om förutsättningar för dess erhållande. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får ersättning för uppehålle enligt 7 kap. 8 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Till den som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas dessutom i utkomststöd reseersättning enligt det billigaste färdsatset för de resekostnader som deltagandet medför.

11 §

Inkomster som skall beaktas

— — — — —
Som inkomster beaktas dock inte

— — — — —
4 a) ersättning för uppehålle enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller lagen om offentlig arbetskraftsservice samt ersättning för uppehålle enligt 24 a § lagen om rehabiliteringspenning (611/1991),
— — — — —

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2003.

Helsingfors den 11 december 2002
